

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST

Zakladatel profesor Ing. Břetislav Chvála, doktor technických věd (DrSc.)

MĚSÍČNÍK SLOVANSKÉHO VÝBORU ČR

ROČNÍK XXI

ČÍSLO 225, LISTOPAD 2018

CENA 10 Kč

Mezinárodní den studentstva – 17. listopad

Český národ se nesmířil s německou okupací 15. března 1939, kdy mnichovskou zradou západních spojenců okleštěné ČSR byl ze zbylého území republiky Hitlerem učiněn bezprávný protektorát. Den výročí vzniku Československé republiky, 28. říjen roku 1939, se stal dnem tiché demonstrace proti okupaci. Německé úřady vyvolaly v Praze provokace a stříbnu do demonstrantů, při níž byl zastřelen dělník Václav Sedláček a zraněni další účastníci demonstrace. V důsledku zranění zemřel 15. listopadu student medicíny Jan Opletal. Jeho pohřeb vyvolal 17. listopadu další demonstraci tisíců protestujících, hlavně studentů, proti Německu – nacistickým okupantům. Německou pomstou bylo uzavření českých vysokých škol, zatčení a uvěznění 1 200 studentů v koncentračním táboře Sachsenhausen. Devět vedou-

cích studentských organizací bylo nacisty zastřeleno v Ruzyňských kasárnách. Na protest proti tomuto násilí a na památku odporu českých studentů vyhlásila Mezinárodní studentská rada v Londýně v roce 1941 sedmnáctý listopad Mezinárodním dnem studentstva.

Po převratu v roce 1989, při němž bylo toto mezinárodně uznávané výročí zneužito, byl 17. listopad přejmenován na Den boje za svobodu a demokracii. Další vývoj vedl k druhému nezákonnému rozbití Československé republiky, jejíž vznik před 100 lety si v současné ponižující situaci Češi a Slováci připomínají. Pokrokoví občané a vlastenecké organizace usilují o to, aby tomuto dni byl vrácen jeho původní mezinárodní význam.

Docent JAN MINÁŘ,
předseda Slovanského výboru ČR

Rok 1939. Pohřeb Jana Opletala

Za neutralitu a spolupráci se všemi národy

Československá hymna a verše Zpěvu úzkostí básníka Františka Halase v interpretaci pražské zastupitelky a kandidátky do Senátu Marty Semelové uvedly koncem září shromáždění k 80. výročí mnichovské zrady a rozbití Československa, které připravily Střeďocheský a pražský KV KSČM, Klub českého pohraničí, Slovanský výbor ČR, Levicové kluby žen, Odborové sdružení Čech, Moravy a Slezska a další vlastenecké

ném konfliktu, jakým Německem rozpoutaná druhá světová válka byla.

Nesmíme spoléhat na ty, kteří se tváří jako přátelé a přitom jim jde jen o ukořisťování výsledků naší práce, aktualizoval Filip výročí mnichovské dohody uzavřené z 29. na 30. září 1938 Německem, Itálií, Británií a Francií. Současná Česká republika se musí proto dívat všemi směry – na východ, západ, jih i sever. ČR jako suverénní země musí realizovat své zájmy, ni-

čSL,“ seznámil Grospič účastníky shromáždění s prohlášením, jež bylo v závěru spontánně přijato souhlasným potleskem. Grospič zkritizoval někdejší Sobotkovu vládu, která v minulém období tolerovala přímou účast exministrů vlády Bělobrádka a exministra kultury Hermana na srazích SL. Aktivitu některých čelných představitelů obcí a měst, například primátora Brna Vokřála, nezůstávají nijak pozadu. „Znovu se v naší zemi vytváří pátá kolona, která je ochotna rozbit náš stát. My však takové snahy rozhodně odmítáme a žádáme, aby vláda České republiky proti nim aktivně zasáhla. Chceme žít v přátelských svazcích se všemi národy i s národem německým, není však možné, abychom pod hesly odpuštění a smíření přistoupili na požadavky tzv. odškodnění odsunutého německého obyvatelstva a revizi poválečného uspořádání,“ stojí v prohlášení.

Dnes spojenci ti, kteří nás zradili

K občanům promluvil i další řečníci, např. představitel KČP Milan Richter, předseda Slovanského výboru Jan Minář, předsedkyně RR LKŽ Květa Šlahůnková či předseda Českého mírového hnutí (ČMH) Milan Krajča. Richter vzpomněl zrodu KČP před 26 lety, když jeho zakladatel odmítl omluvy Václava Havla sudetským Němcům. Dnes se organizace těší velkému zájmu, patří k největším spolkům v ČR. Richter vyzval k obraně českého jazyka, jenž je společně s ochranou státních hranic znakem suverenity.

Na aktivizaci militantních skupin SL v Německu, které usilují o revizi výsledků druhé světové války, poukázal i Minář. Bez referenda jsme byli vtaženi do NATO, bez referenda byla rozbita Československá republika. „Nyní jsou našimi spojenci právě ti, kteří nás před 80 lety zradili, poté okupovali a vraždili.“

Bliží se dvacáté výročí členství ČR v NATO (1999), navázal Krajča. ČR se stala členem paktu, v němž jsou i státy – aktéři mnichovské smlouvy, kteří pokračují v mnichovské politice, uvedl. Li-bye, Sýrie, Afghánistán, Ukrajina... se staly podle něho obětí „svých vlastních Mnichovů“.

„Ne“ protiruské hysterii

„Již jednou v historii se Československo jednostranně spoléhalo na své západní spojence Francii a Anglii. Dnes česká vláda jednostranně spoléhá na společenství s Francií, Anglií, Německem, USA a NATO. Tedy se státy, které stojí za rozpoutáním většiny dnešních válečných konfliktů. Tedy na státy, které způsobily dnešní migrační krizi, s níž si nevedí rady, státy, které podporují dnešní fašistické a autoritativní režimy, například současnou ukrajinskou vládu ve stále stupňující se protiruské hysterii. My však prohlašujeme, že ne-

ní v zájmu českého národa být součástí této protiruské hysterie a jednostranně spoléhat na společenství mocností, které nás již jednou zradily. Naši budoucnost vidíme v míru, spolupráci se všemi národy, v politice vojenské neutrality,“ stojí v prohlášení účastníků, kteří současně vyzvali vládu, aby se nenechala zavléct do válečných konfliktů.

Po skončení představitel KSČM položili kyticí květů k památníku obětem a vítězům protifašistického odboje českého národa na Klárově.

(Haló noviny, 1. 10. 2018)

Slovanská lípa zasazena v Brně

Slunečný den 8. září 2018 ozářil městský park v Brně Lužánkách k zasazení Slovanské lípy ke 100. výročí republiky. Akci zařadilo krajské hejtmánství v čele s hejtmánem JUDr. Šimkem, jenž se jí také účastnil. Ten pozorně nejen sleduje všechny aktivity vlasteneckých organizací, ale rovněž je podporuje a osobně se jich účastní, což nebývalo pravidlem v předchozích časech. Za veterány akce výborně připravil K. Černoch z Komunitního centra brněnských veteránů, vedl pochod veteránů k lípě a také moderoval průběh slavnosti. Vedle válečného veterána plk. Malacha se účastnili další vzácní hosté jako činovníci Světové federace veteránů, polských veteránů, slovenských veteránů a veteránů Ruské federace. Operní pěvkyně Taťána Janošová vystoupila

s hymnou Hej Slované, a to jak česky a slovensky, tak i polsky, rusinsky a slovensky. Janošová pravidelně ozdobuje setkání Slovanů a vlastenců svým uměleckým projevem. Pan hejtmán a další účastníci pak symbolicky zasadili mladou lípu a hejtmán i zástupce slovenských veteránů zdůraznili, že lípa se stane místem pro novou tradici setkávání Slovanů a vlastenců v Brně. Lípu požehnal církevní činovníce. Z organizací byli zastoupeni ČSOL Brno, ČSBS Brno, ČSBS Boskovice, Společnost Ludvíka Svobody, městští veteráni, KVH legionářské obce a další složky. Organizace K. Černocha dala slavnosti patřičné rozměry – vojenský, diplomatický, společenský i vysoce kulturní.

JIRÍ JAROŠ NICKELLI,
ČSOL Brno I, ČSBS Boskovice

Veřejné shromáždění k 80. výročí mnichovské zrady v Praze FOTO – MONIKA HOŘENÍ

organizace na místě, kde v září 1938 manifestovali čs. občané za obranu vlasti – před pražským Rudolfinem.

Zrada někdejších spojenců Československa na nás zanechala hluboké stopy, řekl předseda ÚV KSČM a první místopředseda Sněmovny Vojtěch Filip, který však odmítl zkažky, že prý zlomený duch v našem národě přetrvával i dále. Bylo to naopak, naši lidé se po Mnichovu napřímili a bojovali ve druhé světové válce za národní samostatnost na východní i západní frontě, v partyzánském hnutí či v domácím protifašistickém odboji. Mnichov znamenal první rozdělení našeho státu, další rozdělení Československa, jak poznamenal Filip, nastalo až po roce 1989. Zrada na Československu se jejím strůjcem „vymstila milionkrát“, vzhledem k počtu obětí v dosud největším a nejkrutějším váleč-

koli zájmy euroatlantické. „Pokusme se na základě historické zkušenosti ukázat, že umíme jednat jako rovným s rovným i s největšími státy,“ vyzval.

Znovu pátá kolona

Místopředseda ÚV KSČM, předseda OS ČMS poslanec Stanislav Grospič upozornil, že 80 let po mnichovské zradě jsme svědky přepisování dějin za vědomého přihlížení vládnoucích elit, k čemuž jim slouží i některé nezávislé organizace. Osmdesát let po Mnichovu stojíme proti novému nebezpečí. „Stále větší měrou se aktivují struktury napojené na Sudetoněmecké krajanské sdružení (SL), které vznášejí své politické a majetkové požadavky vůči ČR. Je odsouzením hodné, že se tak děje za aktivní podpory řady politických stran, mezi nimiž vyniká KDU-

Slavnostní akt v parku Lužánky

!POZOR ZMĚNA!

AKTIV SLOVANSKÉHO VÝBORU ČR SE KONÁ 3. 11. 2018 OD 9.30 HODIN
V MÍSTNOSTI Č. 153 BUDOVY ÚV KSČM, POLITICKÝCH VĚZŇŮ 9, PRAHA 1.

U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA

Stát, jenž není protektorát, by předvolal německého velvyslance za výroky kancléřky

Vyroky německé kancléřky Frau Merkel o tom, že tzv. „vyhnání Němců 1945 – 46“ z ČSR nemělo „žádné politické a morální opodstatnění“ de facto anulovaly poválečnou stabilitu státoprávního pořádku podle vítězné antifacistické koalice. O tom není sebemenších pochyb. V České republice vyvolalo odpor prezidenta, některých politiků a zejména vlasteneckých organizací včetně veteránské a pozůstalostní fronty českého národa. Vzbudilo oprávněný nesouhlas a nevěli takto prezentovat historické události po osvobození porobených zemí od nacistického III. reichu, jehož nástupníkem, ať se jí to líbí nebo nelíbí, je i stát reprezentovaný právě paní kancléřkou.

Ovšem opak je pravdou v případě našeho ministerstva zahraničí. Naše "zamini" vyvolalo svým prohlášením k incidentu Frau Merkel dojem, jakoby bylo protektorátním orgánem, chlácholícím rozhořčené obyvatelstvo německého protektorátu. Vykládat veřejnosti, že „není nutno brát v potaz toto vyjádření, jež bylo prosloveno na

Dni vyhnání“ není ani vysvětlením ani omluvou, jak by pravil Voltaire. Je to jen neapná nepravdivá výmluva, nehodná ministerstva zahraničí suverénní země.

Jaká je pravda? Frau Kanzlerin se prostě (sprostě?) a jednoduše podbízelka tzv. sudetským Němcům, landsmanům, jejichž hlasy by potřebovala jako sůl v nastávající politické krizi v Německu. Proto držela basu lhářům Landsmannschaftu o tom, že odsun – v jejich ptakořeči vyhnání – způsobil jakýsi „němcozrout Beneš“, a že způsobil „utrpení tří milionů Němců“. Jaká pyramidální blbost! Již dříve jsem podal důkazy opaku. (ČNL: Pozoruhodná lež německé kancléřky o odsunu historii nezmění). Je zajímavé, že ani landsmani, ani Kanzlerin nikoho takového nenašli (netroufli si?) u bratří Poláků. Ti by je pěkně hnali – a nejen rukama, ale i vidlemi a jinými nástroji. Samozřejmě, že naše „zamini“ se neodvážilo prohlásit, že císařovna v tomto případě nemá šatů, nýbrž že se zcela odhalila do nahé lži.

Postoj našeho ministerstva zahraničí je stejně ubohý, jako v případě uznání lžistá-

tu Kosova, jak tomu říkají bratři Srbové. Zdá se, alespoň ministerstvo zahraničí vyvolává ten dojem, že se chová jako za strašlivého panování pana knížete, který se řídil zásadou – „stejně se s tím nic dělat nedá, tak jsme jim to dali“, není-liž pravda?

My, pozůstali po obětech sudetského řádění v protektorátu, si nepřejeme, aby naše ministerstva servilně podkuřovala západním sousedům. Chceme přece mít vztahy jak říkal TGM – „ty pán, já pán“. Nebo si máme přát protektorátní vztahy „Ty pán – já poddaný, já otrok, ponížene misku lížu, i když tisíckrát jsem byl bit“? Myslím si, že český národ ve své uvědomělé většině si toto nepřeje ani náhodou. A na margo našich sousedů Němců: Místní vznášení neustálých ukřivděných žalob, co takhle, kdybyste vůči České republice a bratřím Polákům splnili válečný dluh a konečně nám zaplatili miliardy, které nám nekonečnou dobu stále dlužíte??

Dr. JIŘÍ JAROŠ NICKELI,
předseda HDK ČSBS Boskovice

Vzpouza neschopných

V souvislosti s připomenutím roku 1968 byl osloven i legendární československý dramaturg a scénarista z oblasti zábavy – velmi vážený dvaadvadesátiletý Gustav Oplustil. Režisér celá desetiletí žije v blízkosti Čs. rozhlasu na Vinohradech, byl proto svědkem srpnových událostí 68, málem mu tehdy zastřelili dceru! Zeptali jsme se ho proto, jak to celé bylo. To, co Gustav Oplustil vyprávěl, kontrastuje s davem křiklavých, kteří se před rozhlase sešli a kteří připomenutí 50-ti let od srpna využili k protivládání, či řízení protibabišovské demonstraci. (Rozhovor s panem režisérem byl pro naše možnosti příliš obsáhlý, tedy vyjímáme).

Přece jenom se dnes manipuluje dějinami. Dokonce o roku 1945 se tvrdí, že nás osvobodili Američané a Rusové „šli jen tak okolo!“ Podobně se částečně neinterpretuje správně rok 68. Mně málem zbloudila kulka zabila nejmladší dceru. To není důvod, abych dnes na Rusy nevrátil. Pod okny chodili i Poláci v baretech. Kulky svištěly, byli mrtví, ale nebyl to primární záměr. Rusové sem nevtrhli v rámci vojenské agrese. Šlo jim o udržení ideologie. A zde je třeba vysvětlit, jak se lidé v 60. letech cítili, byl jsem u toho, něco o tom vím. Jako pamětník Vám říkám: lidé v tomto státě, bohužel, málokdy rozhodovali sami za sebe.

Byly to mocnosti, které psaly dějiny. Chtěl bych apelovat, a snad mě nikdo neoznají za komunistu, že SSSR vyhrál nad nacisty a Západ Sověty podporoval. Dodával jim materiál. Všem šlo o tutéž věc. Nacisté se snažili vyhladit nežádoucí lidské bytosti z povrchu světa. Kdoví, jak by se stavěl

SSSR vůči Hitlerovi, kdyby neměl (SSSR – pozn.) vůbec žádnou ideologii. To jsou historické paradoxy. Nesouhlasím s tím, že po válce tu byl takový tlak SSSR, že by tehdejší Rusko dokázalo zinscenovat převrat roku 1948. Tehdy v ČSSR žila jiná generace, která to tenkrát viděla jinak. Ta dnešní s tím musí smířit. Že tehdy žili jiní lidé s poněkud jiným názorem. Ve svém životě jsem se v minulosti nesetkal s tím, že by se tu masově SSSR přímo nenáviděl. Naopak se stále v různých dobách přetřásala otázka slovanství. Měli bychom chápat, že sovětská ideologie se snažila udržet svůj blok. Současný blok, jehož jsme členy, dělá to samé. Snaží se udržet. V tomto smyslu se opravdu nevidíme.

Následně došlo ale k selhání, lidskému selhání. Chybou byla metoda zákazů. Sám jsem byl svědkem, jak mnoho lidí z mé oblasti najednou za normalizace nesměli fungovat. Chci ale zdůraznit, že v 70. letech a i 80. letech se mnozí do svých pozic postupně vraceli. Mnohým jsem s návratem mohl pomoci a také jsem pomáhal. Všimněte si, že v 70. letech pojdá jela satira. Hrála se ruská klasika. Dávno minula doba pade-

Obnovená důvěra

Po vojenské porážce Francie v roce 1940 se do čela protiněmeckého odboje postavil čerstvě jmenovaný generál Charles de Gaulle. Představitelé československé exilové vlády s ním navázali kontakt a z Edvarda Beneše a budoucího francouzského prezidenta se stali dobří přáte-

lé. De Gaulle již 29. září 1942 odmítl Mnichovskou dohodu v celém jejím rozsahu a zavázal se, že učiní vše pro obnovení Československa v jeho původních předmnichovských hranicích. O Benešovi se pochvalně zmiňoval i ve svých válečných pamětech.

By se měli zamyslet nad tím, jestli schvalovali počin skupiny Ztohoven. Zkrátka jsou lidé, kteří by Zemana nejraději viděli viset na nejbližším stromě a nic víc. Laicky řečeno, co má Zeman dělat? Má se neustále nechat zesměšňovat, kopat do sebe a hlavně se nebránit? Vždyť i zákon na jeho ochranu jeho odpůrci zavrhnou. Jinými slovy říkají: „prezident nemá právo na ochranu, budeme do něj kopat a urážet ho, ale on nesmí nic“ a ponechme stranou debatu o trestně právní rovině.

Nevoliči Miloše Zemana se zkrátka nesmíří s porážkou, ale to je právě výsost velkorysých lidí a demokratů. Patrně nikdo nepamatuje, že by byl takový humbuk – jak mediální, tak společenský – když jakékoliv volby vyhrály strany či uskupení nakloněné bezbřehé západní demokracii (s nadsázkou řečeno). Nebylo vidět, že by například komunisté chodili a házeli vajíčka na politiky na tribunách, zneuctivali státní úřady. I ti „zločinní“ komunisté ctí principy demokracie více než ti, kteří ji hlásají, a to je určitě zvláštní.

Jak byste zhodnotil rok 89? Právo zvířelo? Mrzí mě, že po padesátileté spolupráci s TV a rozhlasem o mě nyní dnes jeví tyto instituce minimální zájem. S kolika zajímavými lidmi jsem mohl spolupracovat, víte! A že jich bylo! Dnešní povrchní přístup musím odmítnout. Doufám, že mi to někteří pánové a dámy prominou. 89. rok byl „vzpouza neschopných!“

(Podle rozhovoru pro Sputnik, autora Vladimíra Frantý) Upravil sh

JAROSLAV SVOBODA

Zeman vrátil úder

Když prezident Miloš Zeman ve čtvrtek 14. června symbolicky zapálil červené trenýrky, určitě tušil, jaký mediální veletoč tím rozpoutá. A nebylo tomu jinak, politici, komentátoři a především většina médií se chytila do pastí. Principy demokracie podle demokratů pro Zemana neplatí.

Červené trenýrky, které na Pražském hradě zaválaly poté, co je sem namísto prezidentské standardy pověsila jakási skupina Ztohoven. Dle úcty k symbolům české státnosti jistě příznačný název, jen není jasné, že tolik členů skupina doopravdy má. Zeman se rozhodl symbolicky trenýrky spálit, což bylo dle jeho odpůrců gestem narušeného člověka. Ovšem právě oni se sami chytili do pastí, kterou na ně tímto krokem prezident připravil.

Politické špičky jako na trní

„Kdyby mi v tom nebránila úcta k úřadu prezidenta, řekl bych, že se nám pan prezident zbláznil. Nebylo to vtipné. Nebylo to

důstojné,“ komentoval situaci předseda STAN Petr Gazdík. „Miloš Zeman překročil další hranici a zbytečně snížil váhu prezidentského úřadu,“ pokračoval předseda ODS Petr Fiala.

Sociální síť a Jiří Drahoš zcela mimo mísu?

„Vám přijde jako normální utrácet peníze daňových poplatníků a zaměstnávat záchranné složky jen kvůli takové šaškárně je ok?“ komentovala na facebooku uživatelka Lucie Trvrz. Přisadil si také neúspěšný prezidentský kandidát Jiří Drahoš, podle kterého to, co se odehrálo na Hradě bylo natolik absurdní, že to nemá cenu vůbec komentovat. Zvláštní je, že takové prohlášení vydá člověk, který se ještě před čtvrt rokem chtěl stát prezidentem této republiky. To, že partička psychicky narušených jedinců pověsí červené trenýrky na Pražský hrad, symbol české státnosti, mu absurdní nepřijde?

Všichni ti, kteří dnes odsuzují gesto prezidenta a neumí se povznést nad nadsádku,

Stranu 1 a 2 připravil a redigoval Jan Jelínek.

Pamětní deska na vyhnání Čechů v metropoli Moravy

Nový světový řád

V rakouském Telfsu se uskutečnilo tradiční setkání skupiny Bilderberg – mocných politických a podnikatelských elit. Jednání jsou tajná, pouze pro zvané. (Z České republiky se postupně účastnili 4 elitáři). Letošní zasedání skupiny bylo podle pořadatelů již třiašedesáté v pořadí. Do 14. června ho hostil Interlpen Hotel v tyrolském městě Telfs. Každoročně se rukuje o takzvaných megatrendech. Loni se diskutovalo hlavně o Ukrajině, dalším směřování Evropy, sdílení bezpečnostních informací a soukromí. Letos to zřejmě byla opět ukrajinská krize a její východiska, ruská animozita vůči Západu či problémy s Islámským státem.

Zastánci konspiračních teorií tvrdí, že právě na Bilderbergu už více než půlstoletí plánují mocní a (všeho)schopní postupně převzít nadvládu nad světem. Pravdou však bude, že nadvládu již mají a tak jde o to jak ji upevnit s cílem zvýšení výnosu

všude tam, kde to ještě jde. Sami účastníci ale akci popisují spíše jako obdobu davového Světového ekonomického fóra – sice v malé, ale o to koncentrovanější podobě. Název skupiny Bilderberg je odvozen od jména hotelu v Nizozemsku, v němž proběhlo v roce 1954 první setkání. Hlavním zakladatelem je David Rockefeller, který se osobně přiznal k tomu, že jeho cílem je nastolit světovou vládu.

Není bez zajímavosti, že investigativní novinář Daniel Estulin napsal knihu o Bilderbergu, kde píše, že lidé, kteří se pravidelně účastní tohoto zasedání, usilují o totalitní světovládu, nastolení nového světového řádu bez národů, tradic, rodiny a náboženství. K tomu jim mají posloužit již vytvořené nástroje jako příkladně EU, OSN, Světová banka či MMF. „Současná ekonomická krize je zcela řízená a vykonstruovaná“, uvedl novinář. A tak nám jen zbývá být ostražití ve všech směrech! (Připravil sh)

Z historie Slovanských vzájemností – č. 61 – 2003

Vztah NDR k odsunu

Na dotaz, jak se k odsunu stavěla vláda Německé demokratické republiky, citujeme ze společné deklarace podepsané 23. června 1950 Antonínem Zápotockým a Walterem Ulbrichtem: „Mezi oběma státy (NDR a ČSR) není sporných a otevře-

ných otázek. Oba naše státy nemají žádné vzájemné územní nebo hraniční nároky a jejich vlády zdůrazňují, že provedení odsun Němců z ČSR je nezměnitelný, spravedlivý a je definitivním řešením.“

Připravil: ČENĚK M. KADLEC

Kdo vyvolal „křišťálovou noc“?

V listopadu jsme si připomínali 65. výročí „křišťálové noci“, jak byl podle množství rozbitého skla výkladů židovských obchodníků a zničených synagog nazván noční protizidovský pogrom v Hitlerově Německu, ale i v Rakousku a tzv. Sude-tech, k němuž došlo z 9. na 10. listopadu 1938. Kdo jej inspiroval?

Byl prý „spontánní“ odpověď nacistů na zavraždění německého diplomata v Paříži sedmnáctiletým židovským mladíkem Herschelem Grynszpanem. Nejnovější vysvětlení ukazují, že za akcí stojí agenti Reinharda Heydricha, který byl mistrem podobných provokací. Svědčí o tom i fakt, že atentátník byl z francouzského vězení pře-

dán do Německa a přežil bez úhony válku v koncentračním táboře Sachsenhausen, kde se těšil zvláštním výsadám. Jak uvádí historik Miroslav Šiška, „po válce se objevily v západním tisku zprávy, že Herschel Grynszpan žije pod přijatým jménem ve Francii, oženil se a má dvě děti“. Zajímavé, že?

Zavraždění německého diplomata každopádně posloužilo nacistickému režimu jako záminka k stažení velkých finančních obnosů židovského obyvatelstva pro potřeby militarizace „třetí říše“ a současně i k zahájení fyzické likvidace židů, jejímž programovým iniciátorem byl právě Heydrich. Připravil: ČENĚK M. KADLEC

Vytlučený židovský obchod

SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS

Nezávislost českého státu je nabita dynamitem

Ve versailleské smlouvě, jakož i ve smlouvách st. germainské a trianonské byl vyjádřen nástup národnostního principu. Přitom již 30. 12. 1918 americký ministr zahraničí Lansing ve svém spise uvedl: „Celé to slovo – seburčení národů – je až po okraj nabito dynamitem“. Důvod: Seburčení se na výbušnou nemeckou menšinu nevztahovalo!

Masaryk možné exploze dynamitu předvídal již na přelomu devatenáctého a dvacátého století – napsal: „Kdyby se Čechy opět staly samostatným státem, nebudou moci hájit svoji nezávislost vůči Německu, pokud nám bude německá menšina nepřátelská“. Jeho prozíravost byla velkolepá, nepřátelství německé menšiny nesehlalo, provází nás při našem úsilí o dosažení tolik potřebného míru s Německem již sto let, a byli bychom velmi naivní, pokud se budeme domnívat, že její nepřátelství s porážkou Německa skončilo.

Masaryk ve svém pronárodním úsilí byl neúnavný. Čechoslovákům se podařilo upozornit všechny národy na svá práva. Přispělo k tomu i Masarykovo prohlášení: „Byli jsme nezávislým státem od sedmého století a v roce 1526 jakožto nezávislý stát, složený z Čech, Moravy a Slezska, připojili jsme se k Rakousku a Uhrám v obranné jednotě proti tureckému nebezpečí.“ A dále zdůrazňuje: „Nevzdali jsme se nikdy dobrovolně svého práva jakožto nezávislý stát v tomto spolku. Habsburkové porušili smlouvu s naším národem... My tudíž odíráme zůstati déle částí Rakouska – Uherka...“. To podepsal v Paříži 18. října 1918 Tomáš G. Masaryk a spolupodepsali: M. R. Štefánik a Edvard Beneš.

Nepřátelství německé menšiny vyvrcholilo ve třicátých letech a následně pak v době největší poroby – v Protektorátu Čechy a Morava. To nám bylo nejhůře – hitlerovská popraviště pracovala na plné obrátky. Říšský systém kodifikoval řád, do něhož byly zahrnuty poznatky teoretiků války, k vybudování německé hegemonie. Ze spisů

Banse – Raum und Volk im Weltkriege... (1932) – čerpal i Hitler. V kodexu zdomácněl i Bansův stimul: „Čechové náležejí k největším nepřátelům německého národa... A zrada Čechů v I. světové válce, kdy přebíhali k nepřátelům a tvořili legie, které asi v síle sto tisíc bojovaly proti Němcům, kéž by jim byla oplacena“. To také Hitler do posledního písmene splnil.

Před koncem války, když se hledalo řešení, které by zajistilo mír, přišla americká delegace na konferenci spojenců v Quebecu s Morgenthauovou doktrínou, která spočívala ve zničení průmyslu Německa a přeměně Německa v zemědělsko-pastýřskou kolonii. Tato doktrína nebyla přijata. O několik měsíců později byla ale schválena Postupimská dohoda, kde se v článku II Politických zásad uvádí, že německý lid... se nemůže vyhnout odpovědnosti za to, co si na sebe uvalil. Na postupimské konferenci byl přijat odsun německé menšiny, tím nepřátelství sudetských Němců ani skončit nemohlo. Norma nastavená kodexem a uplatňovaná do jejího konce německým politickým systémem, byla mezi Němci až příliš zažita. Odsunutí sudetských Němců se nedokázali smířit s postupimským rozhodnutím, neboť mnohý německý občan se dosud neorientoval ve svém provinění, které popsal hlavní britský žalobce v Norimberku sir David Maxwell Fyfe. Připomeňme si ho: „...Mezi Němci, jež následovali Hitlera, jsou tisíce mužů a žen, kteří svými vlastníma rukama vraždili, ne snad pouze jednotlivce, ale stovky tisíců, ne, dokonce miliony... zůstane na svobodě ohromný počet fanatických přívrženců nacismu. Máme před sebou celou generaci Němců, jež neznají jiných způsobů než těch, které jim předepsali jejich nacističtí vůdci“. I přes prokázanou vinu za zločiny a snahu likvidovat český národ, jim sudetoněmecká rada předkládá návrhy postavené pouze v kategorii „práva na vlast“. Přitom několik staletí totéž podvodně upírali českému národu. Je samozřejmé, že vývoj proběhl před rokem 1918

český národ nemůže přijmout. A pokud pro některé osobnosti je postupimské rozhodnutí o odsunu Němců neakceptovatelné, jak se vyjádřila kancléřka A. Merkelová, pak podle Masarykovy prognózy lze usoudit, že v tom je nám kancléřka nepřátelská. A podle svých vůdců, je nám nepřátelská i německá menšina. Z toho plyne, že by se třicátá léta mohla opakovat. Olej do ohně přilévají i mnozí němečtí vojenští teoretici, kteří volají, že současné Německo je bez kolonií velmi oslabené. Oprašují volání po stamilionovém Německu, které by bylo schopné Evropu ovládnout. Přitom vojsko k tomu potřebné, by měl poskytnout budovaný rezervuár uprchlíků.

Ve skryté válce již přežívají vojenské mise na ruské hranici? Nemáme sice křišťálovou kouli, ale nelze vyloučit, že se bude opakovat popěvek „Červený šáteček kolem se toč, my jdeme na Rusa nevíme proč...“.

Slavili jsme SNP s bratry Slováky

Když jsme 25. srpna 2018 přejížděli moravskoslovenskou hranici u Lanžhota, slunce ještě pářilo. Za Senicí blíž k Malým Karpatům se začalo zatahovat. To nás neodradilo, abychom nepokračovali do Košarisk a Prašnicku na oslavy SNP v rodišti M. R. Štefánika, jeho blízké monumentální mohyly na Bradle a jednoho z center slovenského odboje proti fašistům v letech 1944-45 za časů Slovenského národního povstání. Celá oblast byla dějištěm tvrdých partyzánských bojů a strašných represí fašistických tlup proti slovenským občanům, kteří se postavili velkoněmecké agresi. Naši delegaci ČSBS Břeclav, Brno a Boskovice vedl místopředseda ČSBS Mgr. Vaněk a zakladatel národního památníku vězňů gestapa Svatobořice dr. Kux. Uctili jsme památku padlých partyzánů, ruských bojovníků a obětí nacismu v obcích Košariska a Prašník, kde se nám dostalo vřelého bratrského přijetí slovenských partnerů, zejména starostky Košarisk Mgr. Anny Abramovičové a starosty Prašnicku Emila Škodáčka. Položili jsme kytky k pomníku padlého Moravana v SNP Janka Bystřického z Lanžhota, který má památník u Košarisk – rodiště M. R. Štefánika. Jeho památku jako národního genia a zakladatele společného státu rodná obec Košariska udržuje jako historický klenot. Poklonili jsme se památce padlých Rusů a slovenských bojovníků u Prašnicku.

Obec Prašník a město Vrbové se slovenským Svazem protifašistických bojovníků – bratři Slováci si správný název organizace ponechali – připravilo překrásný program k 74. výročí SNP. Za Moravy promluvil br. Vaněk a br. Němeček z Podivína, každoroční účastníci slovenských oslav spolu s dalšími Moravy z vlasteneckých organizací. Uvedli, že jednota slovenského a českého národa v boji proti fašismu byla a je nerozborná a potrvá i přes stávající hranice, které nemohou rozdělit naše národy.

Slavnost v Prašnicku v amfiteátru byla korunována poctou 90leté jubilance, partyzánské spojce Alžběty Zolnerové. Její slova z pódia o příběhu partyzánských bojů v okolí Prašnicku hluboce zasáhla přítomné. Sama ukazovala místa, kde fašisté vypálili domy nevinných Slováků jako pomstu za akce partyzánů. Ona se po osvobození provdala za partyzána. Vzácná žena je příkladem statečné slovenské vlastenky, která ubytovala, léčila a zásobovala partyzány s nasazením vlastního života. Dodnes je aktivní pamětnice a předává životní zkušenost dalším generacím. Za to vše jí děkovali starosta Prašnicku, poslanec slovenského parlamentu a další veřejné osoby. Alžběta Zolnerová si nefalšovaným postojem získala srdce účastníků slavnosti a zůstává živou legendou bojové historie Myjavy a trnavské župy.

Slavnost ozdobila vystoupení zdejších folklórních souborů – žen v nádherných myjavských krojích a mužů s dechovou muzikou. Myjavčané ukázali, že tradice i současnost vedou překrásně aktivně spojit, a že nezapomínají ani na trvalé přátelství s Moravy a Čechy, se kterými je

opakovat se může i přebíhání k „nepříteli“. To by patně již nepřežila mnohá kafeteria. Filozof Masaryk s předstihem Lansingův dynamit předvídal. Z historie je také patrné, že jsme explozi dynamitu zdolali již podruhé, a protože v národě je síla, s dobrými přáteli ji zdoláme i příště.

Závěr: Vojta Beneš ve své knize – Masaryk v revoluci, nám přiblížil cestu prezidenta T. G. Masaryka do vlasti. Jak nezlomen úžasnou odpovědností svého díla, se vrátil vůdce revoluce a vítěz nad Habsburky, velký prognostik, osvoboditel svého národa, který ho povolal do svého čela. „Dne 21. prosince 1918 se probudila Praha k největšímu dni svých dějin: Vystrojila se nesmírnou radostí i slávou a ústy svých nejpřednějších mužů vítala Tomáše G. Masaryka, svého prvního prezidenta“. Průvod pomalu kráčel do staré zemské sněmovny jásající i plačící Prahou. A s ním všechný národ český a slo-

venský, aby od svého Tomáše přijal slib, že věrně bude sloužit i jeho svobodnému státu.

Podobně velkou historickou událostí bylo na konci 2. světové války vyhlášení Košického vládního programu na slavnostním zasedání čs. vlády a SNR, dne 5. dubna 1945 v Košicích, jakož i 12. května 1945 návrat do vlasti prezidenta Edvarda Beneše. Ten zahájil cestu z exilu autem z Bratislavy do Brna. Cesta se protáhla, neboť v obcích ho zastavovali čs. občané, mnozí krojovaní, kteří prezidenta srdečně pozdravovali. Všude byla i slavnostní výzdoba, nápisy „Vítáme svého prezidenta osvoboditele“. V brněnské radnici prezident vzpomínal: „...A budeme dělat pořádek mezi námi, zejména také zde ve městě Brně s Němci a všemi ostatními“. Jeho slova způsobila ovace. Lidé zpívali hymnu společně s prezidentem. Jak krásné, ale kolik úsilí a životů stála tato svoboda. ČENĚK M. KADLEC

navždy pojí bojové tradice zápasu s fašisty. Slovenské přijetí, doslova staroslovenská pohostinnost a upřímné přátelství, nachází

trvalou odezvu v našich moravských i českých vlasteneckých organizacích.

JÍŘÍ JAROŠ NICKELLI, ČSBS Boskovice

Alžběta Zolnerová ukazuje místa vypálených domů

Delegáti Břeclavi, Brna a Boskovic u Památníku Slovenského národního povstání

Zavedení volebního práva žen

Na jednání vlády představili Zprávu za rok 2017 o naplňování Akčního plánu pro vyrovnání zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích na léta 2016 – 2018. Zpráva potvrzuje, že zastoupení žen v české politice i ostatních rozhodovacích pozicích se dlouhodobě příliš nemění a zůstává

velmi nízké. Letos si u nás připomínáme 100 let od zavedení volebního práva žen. Ani po sto letech se však ženy nepodílejí na rozhodování o věcech veřejných v odpovídající míře. Jak ukazuje zpráva, současná i předchozí vlády dělají pro vyšší zastoupení žen v rozhodovacích pozicích minimum.

Stranu 3 připravil a redigoval Jan Jelínek.

Delegáti a hosté červnového Mezinárodního slovanského sněmu v Praze řekli:

Den slovanského holokaustu – 22. červen

Miloš Zverina, předseda sdružení Slavica z Nitra uvedl, že tisícileté pokusy utlačovat Slovany se nezdařily. Všichni žijeme a pracujeme pro blaho našich národů a všeho lidstva. Zverina zmínil stáletí útoků proti východním slovanským bratrům. Navrhl vyhlásit 22. červen Dnem slovanského holokaustu!

Čtyřikrát bombardovaný Bělehrad

Srbský pravoslavný publicista a překladatel z ruského jazyka Rajko Gojkovič promluvil na sněmu za Srbské slovanské hnutí. Připomněl krutý fakt, že Srbové jsou jediným národem na světě, proti kterému západní svět v 20. století čtyřikrát válčil a že Bělehrad je jediným městem na světě, které v 20. století čtyřikrát bombardoval! A dnes pouze Srbsko a Republika Srbská díky srbskému národu, nejsou členy válečného paktu NATO!

Kapitalismus rozděluje slovanské národy

Ala Gigova (Bulharsko) se zmínila o existenci válečných hrozeb, kdy svět žije v nervovém napětí, kdy v slovanských zemích je mnoho vojenské techniky a zbraní. „Nesmíme dopustit vzplanutí válečného požáru v Evropě!“, apelovala. Sdělila také, že v bulharském parlamentě byl v listopadu 2016 přijat zákon o zločinnosti komunistického režimu, zakazující zobrazování komunistických symbolů. Bulharští vlastenci však jako vzor tomu přišli s ideou založení mezinárodní antiimperialistické a antifašistické fronty. Jejími iniciátory byli kromě Bulharů také Svaz veteránů národního vojska Polska, lidé z Donbasu, Běloruska...

Gigova volala po nutnosti vzniku Rady vzájemné hospodářské pomoci, jak tomu bylo za časů zemí socialistického tábora. Přitom smutně dodala, že uběhlo třicet let života v našich slovanských zemích, kde souží člověka chudoba. A místní nos poslouchuje hospodářským zájmům Evropské unie

tu! Ten den napadlo hitlerovské Německo Sovětský svaz a téhož dne roku 1812 vtrhl Napoleon Bonaparte do Ruska. Zverina vyzval lidi dobré vůle, aby tím uctili naše předky a desítky milionů ubitých našich slovanských bratrů a sester a připojili se k naší iniciativě – Dni slovanského holokaustu.

Děkují Čechům, kteří podporují srbský boj za zachování a jeho kolébky a jeho svatyni na Kosovu a v Metochiji. Gojkovič také vzdal hold Gavrilu Principovi, který zemřel v Čechách – ve vězeňské kobce Malé pevnosti Terezín. Byl upřímným stoupencem slovanství a bohužel se nedožil osvobození slovanských národů od rakouského jha. Svobody, která přišla jen několik měsíců po jeho smrti také v ústretu českému národu.

Spojených států amerických. Přes Německo proudí ohromný proud ozbrojené techniky do Polska a pobaltských států. Rusko je prakticky obklíčeno ze všech stran. Na jižní hranici Ruska – v Turkmenistánu a Kazachstánu – mají vojenské základny Američané. Nyní před námi stojí odpovědný úkol – bojovat o vědomí naší mládeže, o její pocit příslušnosti ke slovanství. Žel, Bulharsko třicet let poslouchá direktivy z USA. Vidíme, jak je zhoubně ovlivňováno myšlení mladého pokolení Bulharů. Vzpomínáme na Julia Fučíka, od jehož smrti letos v září uplynulo 75 roků. Vzpomínáme na Jiřího Dimitrova. Dvou velikých slovanských antifašistů! Pouze kapitalismus rozděluje naše slovanské národy. Využívá veškerých jejich slabostí v charakterech a výchově, ve vzdělání. V kapitalismu se není možné odpoutat od hrozby fašismu. Je nám nyní třeba slovanská Rudá armáda.

JAN JELÍNEK

Neušlo nám

■ Gigant nad mořem

Nejdelší zavěšený most světa. Stalo se v srpnu 2012. Dodnes ho v délce žádná podobná stavba nepřekonala. Do té

Ruský most. Zdroj: bigstock.com

doby se titulem honosil čínský most Sutchung ve městě Nantchung. Ruský most (tak se skutečně jmenuje) ho v rozpětí hlavních pilířů přerostl o 16 m. Celkem má na délku 3100 m, na šířku 30 m a tyčí se do výšky 320 m. České mosty se s tímto „drobečkem“ nemohou srovnávat ani v jiných parametrech.

Gigant nad mořem si Rusové postavili v Zálivu Petra Velikého v Japonském moři nad tzv. Bosporem východu. Hned u pobřeží slavného Vladivostoku.

■ Beseda s nositelkou Nobelovy ceny zrušena

V ukrajinské Oděse byla v srpnu zrušena beseda s běloruskou spisovatelkou Světlanou Alexijevičovou, nositelkou Nobelovy ceny za literaturu z roku 2015.

Organizátoři akce se kvůli nenávistným výrokům na internetu obávali o její bezpečnost. Jméno slavné spisovatelky, která se ve svém díle často zabývá dějinami druhé světové války na východě Evropy, se objevilo na kritizovaném ukrajinském seznamu zvaném Myrotvorec, kam místní nacionalisté zařazují „nepřátele Ukrajiny“. Svými výroky o podílu Ukrajinců na genocidě Židů prý Alexijevičová „manipuluje veřejným míněním a podněcuje národnostní nesnášenlivost“. Běloruská autorka novinářům řekla, že lidé by se neměli bát vlastní historie a hystericky reagovat na komentáře ve veřejném prostoru. S Ukrajinou nemá žádný spor a doufá, že beseda se čtenáři se nakonec uskuteční.

■ Absurdní obvinění

Pokus obvinit Rusy ze všech světových neštěstí není nový, už prezident USA Ronald Reagan ve své době nazval SSSR „Říší zla“. Ale během posledního roku západní politici přicházeli s tak absurdními obviněními vůči Rusku, že o nich začínají pochybovat i nejzarytější rusofobové.

■ Parubij velebil Hitlera

Předseda suverénního (řádoby) demokratického ukrajinského parlamentu svým prohlášením, že „Hitler byl největší demokrat“ se dostal bezesporu do čela současných nacionalistů. Vyjádření potvrzuje, že Ukrajina je řízena nacisty a nacionalisty typu Bandery.

Prohlášení Andrije Parubije je plivnutím do tváře ukrajinského lidu i antifacistům celého světa a zmarněním umučených obětí 2. světové války! Požádejme své vládní představitele o přijetí odpovídajících opatření proti Andriji Parubijovi a jeho potrestání za šíření a velebení nacismu a hitlerismu.

Andrij Parubij musí být okamžitě odvolán z funkce předsedy parlamentu a měl by být trestně stíhán v souladu s rozsudkem norimberského soudu o nacismu a šifitálních nacistické ideologie. Kdo je Parubij: Je zakladatelem Národní socialistické strany, založené na ideologii integrálního nacionalismu Dmitrije Doncova, jenž kombinuje myšlenky hitlerovského nacismu a italského fašismu z doby Mussoliniho. Krédem je pokračování v práci Hitlera a realizace jeho politiky pro „blaho“ občanů.

Stranu 4 připravili a redigovali Stanislav Hrzina a Jan Jelínek.

SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS

Vojenské manévry Vostok 2018

Rusové prověřili bojeschopnost své armády v největším vojenském cvičení posledních let. Do prověrky se zapojilo na 300 tisíc vojáků, 36 tisíc tanků a obrněných vozidel, více než tisícovka letadel, vrtulníků a dronů a osm desítek bojových plavidel. Ruská armáda se ve východoasijské části země pustila do největšího součinnostního cvičení svých ozbrojených sil. Cvičení v délce týdne proběhlo ve dvou etapách i za přítomnosti prezidenta Vladimira Putina.

Manévry nazvané „Vostok 2018“ měly především prověřit připravenost a bo-

jeschopnost ruských vojenských útvarů, které operují ve východním a centrálním vojenském okruhu Ruska. Velitelství armády a ruské ministerstvo obrany chce také zkoordinovat loď Severní flotily s výsadkovými jednotkami a dálkovým a dopravním armádním letectvem. Během cvičení se představily i nejmodernější zbraně a stroje ruské armády. K vidění byly mezikontinentální střely Iskander, které jsou schopné nést jadernou nálož, tanky T-80 a T-90, letouny Su-34 a Su-35 nebo křižníky, které Rusové zapojili do operací v Sýrii. Vojáci při cvi-

čení obsadili pět vojenských prostorů pro pěchotu a dalších pět pro letectvo.

Manévry v oblasti mezi Kamčatkou a Sachalinem zasahovaly až do Ochotského a Beringova moře, které je nedařlo americké Aljašky. Rusko si ke cvičení pozvalo i jednotky z Číny a Mongolska. Někteří ruští komentátoři uvedli, že cvičení bylo významným signálem do zahraničí a demonstrací ruských sil v asijském prostoru. Mluví NATO Dylán White označil cvičení za nezodpovědné. „Je to potvrzení trendu patrného v poslední době: Rusko výrazně zvyšuje

své vojenské rozpočty a rozšiřuje působnost svých ozbrojených sil,“ prohlásil. Opomněl poznamenat, že rozsah cvičení odpovídal tomu, že Vostok 2018 probíhal výhradně na teritoriu Ruska a díky tomu, že Rusko nemá základny po celém světě, může provádět takové jednorázové i rozsáhlé cvičení. Podle Moskvy manévry nebyly namířeny proti žádnému konkrétnímu státu.

Více na <https://www.e15.cz/zahranicni/obrazem-rusove-ladi-formu-sve-armady-v-nejvetsim-manevru-od-konce-studene-valky-1351191>

Pilířem ruské armády jsou i tankové síly

Nácvik raketového úderu

Prezident Vladimir Putin předává vyznamenání jednomu z vojáků

Jedno z bojových plavidel

Ruské rakety pro Sýrii

Rusko dodalo Sýrii rakety S-300. Dodávka zvýší možnosti syrské protivzdušné obrany. Ruský plán již dříve zkritizoval bezpečnostní poradce Bílého domu John Bolton. Znaméná to podle něj „vážné vyhocení situace“. Moskva dodávkou moderních protiraket reaguje na sestřelení ruského výzvědného letounu, který si syrské vládní síly spletly s izraelskou stíhačkou a sestřelily ho. O život přišlo všech 15 osob na palubě. Rusko dalo najevo, že z incidentu viní výhradně

Izrael, jehož stíhačky podnikající nálet na Sýrii se údajně kryly za ruským strojem. Dodávka má zamezit dalším nehodám.

Rusko už před pěti lety připravovalo dodávku raket S-300 Sýrii, ale na žádost Izraele byl kontrakt pozastaven. „Teď se situace změnila, a to nikoli naší vinou,“ poznamenal ministr obrany. Damašek dostane z Moskvy komunikační systémy, které umožní syrské protivzdušné obraně identifikovat ruské letouny. Dodávka má vyloučit možnost podobných

leteckých incidentů. Ruský ministr obrany Sergej Šojgu konstatoval, že ruská armáda bude nad Středozemním mořem rušit družicovou navigaci, palubní radiolokátory a komunikační systémy bojových letounů, které budou útočit na pozemní cíle v Sýrii. Ruský prezident o dodání protiraketových systémů do Sýrie telefonicky hovořil s izraelským premiérem, uvedl Kreml. Zároveň v prohlášení dodal, že Vladimir Putin Benjaminu Netanjahuovi mimo jiné řekl, že cílem ruských kroků je ochránit

ruskou armádu. Netanjahu naopak řekl, že poskytovat pokročilé zbraně „nezodpovědným hráčům“ zvýší nebezpečí v regionu. Zdůraznil přitom, že Izrael bude i nadále chránit svou bezpečnost a své zájmy a zopakoval, že vinu za sestřelení ruského letounu nese pouze armáda Sýrie.

S Putinem se izraelský premiér nicméně shodl, že je zapotřebí pokračovat v koordinaci týkající se operací ozbrojených sil Ruska a Izraele.

(Připravil sh)

Skvělý rozvědčík Richard Sorge

Kdo byl tento člověk? Navenek novinář, přesvědčený nacist s kontakty v tzv. vyšší společnosti. Procestoval Čínu a plnil úkoly v Japonsku. Všude oblíbený, abstinents a muž s vnitřním šarmem a kouzlem. Jednalo se o agenta špičkových kvalit, o Richarda Sorgeho, pracujícího v zájmu Sovětského svazu. Jako německý komunista byl Richard Sorge nedocenitelným zdrojem informací. V roce 1920 byl rekrutován do řad sovětských agentů působících v Německu.

Sorge byl už v roce 1933 pověřen vytvořením špiónážní sítě v Japonsku. Aby tak učinil, vetřel se do řad německých nacistů, to mu umožnilo nerušeně působit v Tokiu a mít vynikající kontakty na zdejší německé ambasádě. Jeho informace mohly být nedocenitelné. S předstihem varoval před dohodami vedoucími k válce samotné, během války pak jeho zdroje mohly zabránit útoku na Pearl Harbor i německé invazi do Sovětského svazu v rámci operace Barbarossa. Problém byl, že předávané informace byly tak přesné a neuvěřitelné, že z agentur-

ního hlediska nebyly využity. Až po útoku na Sovětský svaz byl nakonec Sorge vyslyšen. Jeho informace umožnila stáhnout z východu sibiřské divize, posílit obranu u Moskvy a de facto udržet východní frontu. S takovými předávanými informacemi se stal nápadnějším, jeho pozice byla odhalena a v říjnu 1941 byl zatčen. Sorge se nikdy nepřiznal pro koho pracuje. V listopadu 1944 Sorgeho popravili oběšením. Jeho zásluhy byly uznány až v roce 1964, kdy se jeho podobizna dostala na pamětní známky. (sh)

HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE

Prezident Vučić v Moskvě

Srbský prezident Aleksandar Vučić se začátkem října sešel v Kremle s Vladimírem Putinem. „Přijel jsem (do Moskvy), abych požádal o podporu pro Srbsko, konkrétní politickou podporu. Věřím, že ji od prezidenta Putina dostaneme jako jsme ji měli i v předchozím období,“ řekl Vučić podle televize B92 v odpovědi na otázku, zda bude u Putina žádat o konkrétní podporu ohledně dění v Kosovu.

Hovořit se svým protějškem chtěl také o ekonomické spolupráci a obchodní výměně. Naděje vkládá do zvýšení ruských investic v Srbsku, ale i srbských v Rusku. Vučić jednal s Putinem již v květnu, kdy se v Moskvě zúčastnil oslav konce druhé světové války. S ruským prezidentem už tehdy hovořil o situaci kolem Kosova, ale také o dodávkách pro srbskou armádu.

Srbský prezident mimo jiné zareagoval i na výsledek referenda, v němž měli makedonští voliči zaujmout stanovisko k dohodě o názvu Makedonie a normalizaci vztahů s Řeckem, které by umožnilo začlenění Makedonie do EU a NATO. Vučić neskrýval názor na budoucnost vztahů balkánských zemí k EU a NATO. Balkán, konkrétně Srbsko, řeší s Kosovem v současnosti možnou změnu hranic a výměnu území.

Mohly by se na Balkáně změnit hranice?

S přihlídnutím k vážným konfliktům, kterými Balkán v posledních desetiletí prošel, se jeví změny jako nepředstavitelné! Územní změny by mohly být zárodkem nového konfliktu. Dlouhá a choulostivá jsou jednání srbských představitelů

s dosud neuznaným Kosovem, kdy nyní Hashim Thaci veřejně prohlásil, že „úpravy hranic“ by mohly být považovány za cestu k mírovému řešení vztahů se Srbskem. Tato myšlenka byla právě zástupci Kosova odmítána. Velká srbská menšina žijící na severu Kosova balancuje na pokraji národnostního „bezpráví“ a pod tlakem mafii a politického útlatu, končícího i vraždami srbských opozičních činitelů. K vyjádření Thaciho odpověděl srbský prezident Aleksandar Vučić – „území, kde nikdo neví komu patří, je vždy zdrojem potenciálního konfliktu.“

Vztahy Srbska se svojí provincií prošly od roku 1999 mnohými peripetiemi:

- od ozbrojené konfrontace albánských separatistů se srbskou armádou a policií,

vedoucích k bombardování a napadení tehdejší Jugoslávie silami NATO

- k pogromům 2004, vyvolaným kosovskými Albánci, které vedly k masovému přesídlování Srbů a ničení historických a kulturních památek v Kosovu

- 17. února 2008 situace vygradovala, když kosovsko-albánské struktury, jednostranně vyhlásily nezávislost. Samozvanou republiku podpořili velmoci EU a NATO (i za skandální účasti České republiky). Naopak s vyhlášením nesouhlasilo především Srbsko, ale i Rusko, Čína, Izrael, Španělsko, Slovensko a mnozí další.

Nezávislí odborníci již tehdy varovali, že tento krok Západu nepovede k uklidnění balkánské problematiky, ale naopak k separatistickým snahám jako předloha. A celý problém se přesune do budoucna, ale i na jiná území. (sh)

Krutý Jasenovac – balkánská Osvětim

Jasenovac, koncentrační tábor v Chorvatsku, v mnohém předčil hrůzy nacistických lágrů. Mladí ustašovci, kteří tábora veleli, proměnili místo na velká jatka, přičemž nešetřili nikoho, ani ženy, ani novorozence. Chorvatsko za druhé světové války poslušně plnilo roli nacistického satelitu jako Nezávislý stát Chorvatsko. V jeho čele stál chorvatský nacionalista, zakladatel organizace Ustaša Ante Pavelić. Ustaša bylo ultranacionální fašistické hnutí, které se hlásilo ke katolicismu.

Jasenovac byl vyhlazovací tábor, který patřil podle odborníků k vůbec nejkrutějším. Fungoval od roku 1941 a řídili ho ustašovci, vesměs velmi mladí lidé jako například Petar Brzica či Dinko Šakić, kterým bylo pouze okolo 20 let. To, co se dělo během války v tomto lágru přezdívaném příznačně „Balkánská Osvětim“, předčí i ty nejzvrácenější představy. I sami nacisté odsuzovali praktiky, které zde vládly. Vězně v tábore tvořili „nenávidění“ Srbové, bosenská muslimové, Slovinci, Černoherci, ale také Chorvaté, Romové či Židé.

Nebylo s nimi zacházeno jako s lidmi, ale jako s věcmi. V nelidských podmínkách zde museli tvrdě pracovat bez nároku na vodu a pořádné jídlo. Byli navíc „ubytováni“ v naprosto nevyhovujících zařízeních. Hladovění, podchlazení, nemoci jako tyfus, malárie, úplavice tak přivodilo v mnoha případech smrt vězňů. Vedoucí tábora nešetřili nikoho, ani těhotné matky a jejich děti. Ty bývaly po narození často mrštěny vší silou o zed.

Hlavní „náplň“ koncentračního tábora však bylo denní nelidské bestiální vraždění nebohých vězňů. To se dělo zvráceným, obzvláště krutým způsobem připomínajícím středověk.

Vězňům byly sekány hlavy, podřezávána hrdla, zaživa jim byly vyřezávány lidské orgány. Tomu v mnoha případech předcházelo sadistické mučení, v němž se vyžívali především Brzica a Šakić. Staho-

Ti všichni svlékaní muži svými žalářníky šli na krutou smrt v Jasenovci

vání z kůže, vypichování očí, vyřezávání jazyka a další hrůzné praktiky byly na denním pořádku.

Přítrž nelidskému řádění učinili až jugoslávští partyzáni, kteří v květnu 1945 vtrhli do tábora. Ustašovci stačili ještě předtím celý tábor zapálit a tak partyzáni našli jen ohořelá těla, kosti a další lidské pozůstatky.

Podle historiků v koncentračním tábore Jasenovac zahynulo až 100 000 lidí (podle některých zdrojů až 700 000), nejvíce Srbů. Některým vedoucím tábora, jako například Petarovi Brzicovi, se podařilo

uprchnout do USA, kde požíval ochrany jakožto zasloužený bojovník proti komunismu. Šakić se dlouho skrýval před spravedlností. Až v roce 1998 byl odsouzen za

Kdy oznámíte, že Kosovo je Srbsko?

Americký ministr zahraničí Mike Pompeo vydal prohlášení, že USA „odmítají pokus o anexi Krymu Ruskem a slíbují, že se tento postoj nezmění až do chvíle navrácení územní celistvosti Ukrajiny“. Vyzval rovněž Rusko k „ukončení okupace Krymu“. Na jeho prohlášení reagovalo ruské velvyslanectví ve Washingtonu.

„S deklaracemi a prohlášeními o Krymu přichází ministerstvo USA každého čtvrt roku. Nic nového jsme neslyšeli,“ lze číst na facebookové stránce ruského velvyslanectví v USA. „Snaží se operovat dokumenty mezinárodního práva obsahujícími ustanovení o právu národů na sebeurčení, které jsou základem návratu Krymu jako součásti Ruska v roce 2014,“ uvádějí ruští diplomaté.

A dodávají: „Zatímco tisíce Ukrajinců si vybírají ruský Krym k odpočinku, čímž vyvracejí mýtus o ruské „okupaci“ a „agresi“. Američtí hudebníci a sportovci pravidelně vystupují na poloostrově navzdory varování ministerstva zahraničí USA před neexistujícími „nebezpečími“.

„Čekáme na prohlášení, že Kosovo je Srbsko,“ zakončili svůj příspěvek ruští diplomaté a připojili k tomu obrázek ze stránky velvyslanectví USA v Bělehradu, na kterém je Bílý dům s americkou a srb-

válečné zločiny a zločiny proti lidskosti na 20 let vězení. Svých činů ale nikdy nelitoval.

(Zdroj: internet – veteranstoday)

Ilustrační snímek: Srbská rodina z Kosova Polje z první poloviny 30. let 20. století

skou vlajkou a nápísem „Den, kdy vlajky Srbska a USA vlají nad Bílým domem“. Obrázek souvisí s návštěvou srbské premiérky Any Brnabićové ve Washingtonu. **Kosovoonline**

Neušlo nám

■ Stydí se za plynové komory

Je nepřijemné vidět, co jsem si tehdy myslel a považoval za chytré, pochyby jsem ale měl po celou dobu, tvrdí Christian Ernst Weissgerber. Původem východní Němec, který jako malé dítě přišel o matku a zažil domácí násilí, se postupně stal nejvýraznější postavou neonacistického hnutí v Durynsku. Bylo to osvobozující oproti tomu, co jsem zažíval doma, popisuje.

Před lety scénu opustil a dnes mimo jiné přednáší na školách o hrozbách extremismu. Projevy xenofobie a rasismu jsou dnes mnohem otevřenější, zvýšila se jejich hlasitost i intenzita, říká.

■ Smáli se Trumpovi

Americký prezident kritizoval vybudování plynovodu Nord Stream 2, který má přivádět zemní plyn z Ruska do Německa. Podle Trumpa učiní Německo zcela závislým na ruské energii. Němečtí delegáti se při jeho slovech neubránili smíchu.

■ O názvu Makedonie

Referendum o změně názvu státu Makedonie ztroskotalo na nízké účasti občanů v hlasování. S odvoláním na sdělení státní volební komise to uvedla agentura DPA. Komise oznámila, že půl hodiny před uzavřením volebních místností bylo odevzdáno pouze 34 procent hlasovacích lístků.

Oprávnění hlasovat mělo zhruba 1,8 milionu občanů. Aby bylo referendum závazné, je podle makedonské ústavy nutná účast alespoň 50 procent oprávněných voličů.

■ Prezident Đorđe Ivanov v Praze

Třídenní pracovní návštěva Prahy makedonského prezidenta Đorđe Ivanova proběhla hned po neuznaném makedonském referendu, které bylo prohlášeno za neplatné kvůli nízké účasti voličů.

Referendum neukončilo 27letý spor s Řeckem, ve kterém existuje provincie na severu země se stejným názvem. I přes neúspěch referenda gratuloval Skopji generální tajemník NATO Jens Stoltenberg. Zřejmě toto přání vedení balkánského státu moc neuklidnilo, po zmařeném referendu potřebují podporu a pro tu si do Prahy přijel Đorđe Ivanov. Proč do Prahy? Určitě pro to, že Makedonie má s Českou republikou vztahy na mimořádně přátelské a vyrovnané úrovni.

■ Vyvezená demokracie

Chudá, mafiemi prolezána KOSOVO, náleží do množiny mezinárodně-politických trablů, co zrodilo velmocenskou „vyváženou demokracii“ alias „humanitární bombardování“. Tendence, která nejdnou bývá v jakémisi rozporu s mezinárodním právním systémem. Obecněji s napětím mezi většinovými Albánci a menšinovými Srby, z nichž se stali občané druhé kategorie.

■ Koukejte mlčet

My jsme Američané, my smíme všechno. Dáváme vám vydělat? Chráníme vám zadky? Tak mlčte a nestěžujte si, že vám děláme do noci rámus nad hlavami. Tak by se dal vykládat vzkaz americké armády a německé vlády nespokojeným Bavorům.

Jihoněmecký Ansbach je hlavní evropskou vrtulníkovou základnou americké armády. Helikoptér tu je více než stovka a žít vedle základny je jako usínat vedle sbíječky, stěžují si místní obyvatelé. Navíc se operace Atlantic Resolve (Atlantické odhodlání), která má hlavně podpořit východoevropské členy NATO a dát Rusku po anexi Krymu a konfliktu na východní Ukrajině jasně na srozuměnou, která bije. Američané jsou ve vzduchu nezřídka i do dvou do noci.

Stranu 5 připravil a redigoval Stanislav Hrzina.

Střetnutí spojenců – Sovětů a Američanů

V listopadu 1944 pronikala vojska Rudé armády urychleně Balkánem. 7. listopadu v prostoru města Niš, kam pronikla s předstihem, došlo k ojedinělému souboji sovětských pilotů a amerických spojenců (kteří se naopak dostali pravděpodobně mimo stanovený kurz). Na postupující oddíly Rudé armády zaútočily tři americké letky. V reakci na útok startovaly dvě jednotky sovětského letectva. Ve vzduchu se střetly stroje P-38 Lightning na jedné straně, proti Jak-3 na straně druhé. Rozhořel se krutý boj, kdy každá ze stran se domnívala, že bojuje proti nacistům.

Chyba každopádně stále jak Sověty, tak Američany desítky životů a američtí piloti poznali na vlastní kůži brutalitu soubojů na východní frontě. Podle Sovětů se americké stíhačky ocitly asi 400 kilometrů od svého kurzu a jejich piloti vyhodnotili Ru-

dou armádu jako ustupující německé jednotky. Podle jiné verze se sice obě strany měly setkat, ale Rudá armáda postupovala tak rychle, že se ocitla o 100 kilometrů dál, než ji američtí piloti čekali a tak došlo k omylu.

Bez ohledu na příčiny, které k nesmlouvavé bitvě vedly se spojenci střetli v boji, kterým se nebylo třeba chlubit. Dnes po letech obě strany připouštějí, že k události došlo. Jak střetnutí skončilo, kdo byl vítěz? Odpověď není důležitá, ale politování hodnými jsou oběti – na tři desítky zabytých rudoarmějců po náletu na projížďající kolonu. Důležité je, že obě velmoci za 2. světové války bojovaly bok po boku. K podobným střetnutím, již jako nepřátel, dojde až za tzv. Korejské války či ojedinělých šarvátek v období studené války.

(Vybral sh)

KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA

Věhlasný hudební skladatel

10. října 2018 uplynulo již 250 let od narození vynikajícího italského hudebního skladatele a dirigenta Giuseppe Verdiho.

Pocházel ze skromných poměrů, jeho otec byl venkovský hokynář a hostinský, matka byla přadlena. Na varhany se naučil hrát v rodném městečku, teprve později si všiml jeho hudebního talentu obchodník a mecenáš Antonio Barezzi, jenž mu umožnil odpovídající základní vzdělání a dokonce ho přivedl k tomu, aby šel k přijímacím zkouškám na konzervatoř v Miláně. I když zkoušky zdárně složil, nebyl přijat patrně pro vyšší věk. Přesto mohl v Miláně u jednoho významného cembalisty z operní scény divadla studovat kontrapunkt, takže jeho další orientace na divadelní hudební díla byla zcela jasná.

V roce 1841 Verdi složil v pořadí již třetí operu Nabucco (původně Nabucodonosor), jež měla premiéru v březnu r. 1842 v milánské Scale a která předčila jeho první operu Oberto, Conte di San Bonifacio. Operou Nabucco se stal Verdi opravdu slavným. Toto velkolepé dílo se doposud s obrovským úspěchem hraje na jevištích celého světa. U této Verdiho opery se přece jenom poněkud zastavím. Nejenom, že se jedná o příznačný biblický námět, kdy autor libreta popisuje osvobození Židů z babylonského zajetí, ale Verdi svou hudbou vytvořil vskutku velmi sugestivní dílo. Vždyť sbor židovských zajatců je mi-

možnou kompozicí, jež se stala po celé Itálii jakousi osvobozenecovou písní, neboť korespondovala i s náladou lidí, kteří požadovali sjednocení a osvobození Itálie z rakousko-habsburského područí. Začátek onoho biblického zpěvu je ostatně velice výmluvný: „Leť, myšlenko, na zlatých křídlech...“ či v jiné verzi: „Spěj, vzpomínko, spěj na křídlech zlatých...“ Jako sborový zpěvák jsem sbor z opery Nabucco mnohokrát zpíval, ať už v Učitelském smíšeném pěveckém sboru z Kutné Hory či ve Smíšeném sboru českého učitelstva v Hradci Králové, v Pěveckém sdružení krkonošských učitelů v Jilemnici a ve Smíšeném pěveckém sboru Foerster z Jičína, kdy odezva posluchačů byla vždycky jedinečná. Sbor bývá často na programu mnohých pěveckých sdružení. 29. srpna 2018 se na pražském Vypichu pod širým nebem dávala opera Nabucco, ve které vystoupili špičkoví umělci z Ruska, Itálie, USA, ČR a Bulharska pod vedením Norberta Baxy.

Vedle opery Nabucco se Verdi do povědomí zapsal dalšími významnými díly jako byla opera Aida, Othello, Don Carlos a I Lombardi alla prima crociata, v překladu Lombardané na první křižácké výpravě. Děj opery Aida se odehrává ve starém Egyptě, přičemž je opera považována za nejlepší skladatelovo dílo. Obsahem opery Othello je děj z konce XV. stol., odehrávající se na ostrově

Kypru. Česká premiéra opery proběhla na začátku roku 1888 v Národním divadle v Praze a roli Desdemony zpívala Berta Lauterová později provdaná za J. B. Foerster. Předlohou k opeře Don Carlos byla hra Don Karlos od Friedricha Schillera, německého básníka a dramatika, jehož významným dílem je Óda na radost, zhudebněná Ludwigem van Beethovenem. Ódu na radost jsem zpíval při koncertním zájezdu s Pěveckým sdružením pražských učitelů do Normandie, kde účinkovali zpěváci z různých zemí (snad v počtu tisíc) s velkým orchestrem. Mám na tuto událost nezapomenutelné vzpomínky.

Giuseppe Verdi zkomponoval během svého tvůrčího života celkem 28 oper a dalších 15 pozoruhodných opusů, jako byl kupř.

Smyčkový kvartet e-moll, Rekviem a Hymnus Inno delle nazioni. Rekviem je vlastně hudební skladba za zemřelého a Verdi ji složil na památku Alessandra Manzoniho, jehož velmi obdivoval. Rovněž jsem Rekviem s PŠPU zpíval. Kantáta Inno delle nazioni je jakousi hymnou pro sólový tenor, sbor a orchestr, která byla prvně provedena v r. 1862 na Mezinárodní výstavě v Londýně.

Nemohu zapomenout na poslední Verdiho díla, a to Stabat Mater, Te Deum a Ave Maria. Skladba Stabat Mater má blízko k Rekviem, je to smíšený sbor doprovázený velkým orchestrem. Te Deum patří do typu posvátné hudby a Ave Maria je částí opery Otello, nazpívána též Lucianem Pavarottim na hudebních nosičích.

Giuseppe Verdi

Umělec zemřel 27. ledna 1901 a byl pochován v Domově pro přestárlé hudebníky v Miláně, který sám vybudoval a který byl jeho prostřednictvím dlouhou dobu financován. Na Verdiho pohřbu řídil Arturo Toscanini sdružení o devítistech zpěvácích a provedl strhující sbor otroků z opery Nabucco.

MILOSLAV SAMEK

V Polsku vyrostete po stovkách let chrám slovanských bohů

Letos uplynulo 850 let od zničení svatyně slovanského boha Svantovíta na Ružáně. Poslední střípek původní slovanské víry vytačené křesťanstvím. Dnes se však objevuje stále více slovanských „rodnových“ křtěl, kteří se chtějí navrátit k víře svých předků. V současné době navíc pronikla do médií zpráva, že v Polsku se chystá stavba chrámu.

Svatyně pro obřady i vzdělávání

Chrám má stát v polské Vratislavi a po stovkách let bude symbolickým návratem zpět ke kořenům nejen Poláků, ale všech Slovanů. S nápadem na projekt přišel spolek Wroclavská Watra, který sdružuje zájemce o slovanskou historii a především pak o původní víru našich předků. Celý prostor svatyně má sloužit jak k náboženským, tak ale i ke vzdělávacím účelům. V plánu je seznámit návštěvníky s předkřesťanskou kulturou, tradicemi, zvyky, ale i tanci či řemesly starých Slovanů.

Především místo pro slovanské obřady

Vedoucí spolku Wroclavská Watra Rafal Merski se vyjádřil, že hlavním důvodem stavby chrámu je potřeba vytvořit místo pro náboženské obřady.

„Jsme stoupenci naší slovanské víry a budování chrámu nám umožní uskutečňovat obřady, setkávat se s komunitou i rodinami. V chrámu chceme ale také vzdělávat, hlavně vyučovat písně, taneční vystoupení a jiné.“ říká a jednou větou dodává: „Vše nám to pomůže zpopularizovat znalosti o tradicích a víře Slovanů, včetně historického aspektu.“

Setkání s Jevgenijí Bilčenko

V ukrajinštině – Jevhenija. Její článek „STRACH“ jsme otiskli v čísle 223. Naše společné přání se nám splnilo – sešly jsme se. Obě jsme měly ze společného setkání velkou radost. Žeňa je velká bojovnice. Je úžasná. Mladá a nebojí se psát a říkat pravdu. Nemá to lehké, žije v Kijevě a brojí proti nesmyslné bratrovražedné válce na Donbase a Luhansku. Básnička, kulturolog, občanský intelektuál, členka Mezinárodní akademie lite-

Stavba za 70 tisíc

Výstavba chrámu by dle odhadů měla vyjít na zhruba 70 000 zlotých. „Velká část této částky již byla nashromážděna na stránkách zrztuka.pl, ale sbírka pokračuje dál,“ nechal se slyšet Merski.

Proč je dnes takový zájem o slovanské náboženství?

Odpověď na tuto otázku není tak jednoduchá, jak se může zdát. Hledáme ji v souběhu několika faktorů, jako je současný úspěšný život, odcizení od přírody a životů a samozřejmě některé kroky křesťanských církví, které se navíc často zmitají v trestných kauzách zneužívání dětí, církevních restitucí a podobně. Také role katolické církve a její vstupování do politického dění si právě příliš sympatizantů nezískává.

Katolíci chtějí chrám zničit

Zatímco Watra pracuje na plánech stavby a zároveň obsahově náplně činnosti ve svatyni, přišli radikální katolíci stejně jako před 850 lety se stejnou retorikou: „Prohlásili, že chrám zničí, až bude dokončen. Myslím si však, že to nemůže ovlivnit názor většiny. Častěji pozorujeme reakce, které naše plány schvalují,“ pochvaluje si Merski. Zatím ale stále chybí informace, jakému patronovi bude chrám zasvěcen.

Čeští Slované a nové náboženství

V naší zemi je také několik organizací zastřešujících všechny slovanské novopohany. Největšími jsou patrně Slovanský kruh a Rodná víra.

Jeden z návrhů na výstavbu chrámu bohů

V Polsku je ovšem situace odlišná. „Zájem o pohanství u nás roste. Více lidí hledá svou duchovní cestu a obrací se ke kulturnímu dědictví Slovanů, protože je pro ně nejbližší a nejpřirozenější. Jiní se zajímají o historické otázky, což je bezvadné, protože Poláci by měli vědět, odkud pocházejí a v co věřili jejich předkové,“ shrnuje Rafal Merski.

V současné době zahájil Slovanský kruh i podpisovou akci pro vytvoření oficiálního náboženské společnosti a tím i legitimního slovanského náboženství na našem území. Zda-li bude reálná výstavba obdobného chrámu i v České republice ukáže až čas.

JAROSLAV SVOBODA

Velikán lužickosrbské hudby

Bjarnat Krawc se narodil 5. února 1861 ve vesnici Jitro (něm. Milstrich) v Horní Lužici, která tehdy spadala pod území Saska. Hudební nadání zdědil po matce, v oblasti hudby ho vzdělával otcův kolega Bayer, který ho učil jak hrát na housle, na klavír, tak i zpěvu.

Studoval na učitelském semináři v Budyšině (Bautzen), kde působil Karl August Fiedler, jenž byl vydavatelem prvního lužického lidového zpěvníku. Když byl založen pěvecký spolek Towarstwo serbskich seminaristow, stal se mladý Krawc nejdříve klavíristou, pak dokonce i sbormistrem. V době studií se dozvěděl o Bedřichu Smetanovi, vysoce ho oceňoval, jeho díla sám často pak hrál a se svými sbory studoval. Po absolvování semináře odešel Krawc učit do Rakece, kde řídil lužickosrbský sbor LIPA a též složil po vzoru Smetanovy Hubičky operu Po slubje.

Od roku 1883 Krawc učil na gymnáziu v Drážďanech zpěv, tělocvik a těsnopis, později na měšťanských školách vedl dětské sbory, stal se sbormistrem pěveckých spolků Vlastimil a Hlahol, začal se učit česky a v roce 1885 poprvé zavítal do Prahy spolu s drážďanskými Čechy. Navštívil zde představení Prodané nevěsty v Národním divadle, rovněž poprvé se seznámil i s hudbou Dvořákovou a došel se podívat i k Smetanovu hrobu.

Od roku 1887 navštěvoval konzervatoř v Drážďanech, měl první samostatný skladatelský koncert a začaly mu vycházet první skladby tiskem. Dirigoval slovanské i německé sbory, komponoval, organizoval koncerty a zajímal se o lidový tanec. V roce 1894 navštívil Krawc Prahu podruhé, zhlédl koncert Pražské filharmonie pod vedením Karla Kovařovice (na programu byla díla Z. Fibicha, B. Smetany a A. Dvořáka) a v Národním divadle se zúčastnil představení Hubička.

Během I. světové války vytvořil B. Krawc velký lužickosrbský sbor a propagoval tak lužickosrbskou kulturu jak v Německu, tak i ve slovanských zemích. Lužickosrbský sbor přijel na začátku roku 1922 do Prahy a dostalo se mu nadšeného přijetí. Mužský sbor Tovačovský mu zazpíval Smetanovo Věno a několik dalších skladeb. Na počest lužickosrbského sboru se konalo představení Prodané nevěsty a dokonce byl sbor uveden k prezidentu T. G. Masarykovi. V roce 1928 se lužickosrbské pěvci zúčastnili Pěveckého festivalu v Praze, Krawc vytvořil smíšený sbor Lumír, navštívil s ním výstavu v Brně, kde se setkal s Leošem Janáčkem.

Velmi zlá byla situace, kdy se ostrá kritika na skladatelskou hlavu ze strany Němců snesla v době nacistického režimu. A víte proč? Krawc byl totiž, dá se říci, obrozenec se slovanskými sklony, což ovlivňovalo jeho po-

Bjarnat Krawc

Velkou propagátorkou lužickosrbské kultury byla univerzitní profesorka PhDr. Jarmila Vrchotová – Pátová, CSoc., někdejší předsedkyně Výrobu národní kultury, která na jednom CD zpívá Janáčkovu moravskou poezii a písně lužickosrbské (tak zní název na přebalu). Jsem moc rád, že CD vlastním, často si ho pouštím, a to nejenom v domácím prostředí, ale i při jízdě autem. Je opravdu výborné, paní profesorka byla vynikající sopránovou zpěvačkou a na vysoké škole vychovala mnoho žáků, svých následovníků.

I já mám zkušenost se zpěvem Krawcových písní. Se Smíšeným sborem českého učitelstva v Hradci Králové jsme při koncertním zájezdu do tehdejší NDR (Lipska) v roce 1988 uváděli v programu tři dvě jeho upravené lidové písně s názvem Na moju lubčičku a W Chočebuzu na jarmanku. Dobře se pamatuji na to, že posluchači byli mimořádně nadšení a dožadovatelé se opakovali.

MILOSLAV SAMEK

HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE

Slováci ožili – o jejich osud se bála česká srdce

„Slovenko, Slovenko, bojím se o Tebe, sestro moje drahá, chraň Tě dobré nebe!“ Tak veršoval Jan Neruda bratrskému slovenskému lidu. Nebál se jenom on, ale s ním mnohá česká srdce. Odnárodňování nemaďarských národů Uher, stále více se projevující od počátku 19. století, dostalo obrátky po rakousko-uherském vyrovnání roku 1867. Slováckům chtěli vzít vše. Byl na Slovensku tvrdý život. Vypuknutí první světové války zvedlo v Uherském království maďarské šovinistické nálady. Slováci rukovali do zápasu, který měl utužit okovy jejich poroby. Tehdejší slovenští političtí představitelé na jeho začátku, kdy byl zaveden vojenský režim, cenzura, a uvědomí vlastních omezených možností, se rozhodli zatím přejít do politické pasivity. Měla je uchránit před vládními zásahy a zabránit tomu, aby od nich nebyly vymáhány veřejné projevy loajality.

To, co nemohli dělat Slováci doma, projevili otevřeně v zahraničí, především v USA, kam jich z předválečných vstěhovaleckých vln většina směřovala. Zastřešující krajská instituce, Slovenská liga v Americe, uveřejnila 10. září 1914 memorandum, žádající pro slovenský národ právo sebeurčení a samosprávu. V lednu 1915 započaté rozhovory zástupců ligy a Českého národního sdružení vyústily v Clevelandskou dohodu (22. 10. 1915). Předpokládala „spojení českého a slovenského národa ve federativním svazku států“. Podpisy čelných činitelů Slovenské ligy, včetně předsedy Alberta Mamateje,

jsou pod prohlášením Českého komitétu zahraničního ze 14. listopadu 1915, považovaného za oficiální odmítnutí Rakouska-Uherska od naší emigrace.

Komitét se v následujících měsících přetvořil na Československou národní radu (ČSNR) se sídlem v Paříži. Osobnosti, která významně přispěla k upevnění její autority a sjednocení odboje v cizině pod Masarykovou egidou, byl rodák z Košarisk u Senice Milan Rastislav Štefánik. Pozoruhodnou aktivitou a diplomacií se zasloužil o úspěchy ČSNR politické a vojenské, formováním čs. zahraniční armády – legií v Rusku, Itálii a Francii. Slováků v legiích přibývalo pomalu a postupně. Vzhledem k tvrdému národnostnímu útlaku nemohlo být ani jinak. Je třeba připomenout, že postoj slovenských vojáků v uniformách c. a k. mocnářství se během doby změnil. Z dříve poslušných právě oni byli koncem války snad největšími rebelanty.

V květnu 1918 dorazil do USA předseda ČSNR T. G. Masaryk. S Clevelandskou dohodou jako nepraktickou pro dané domácí poměry se neztotožňoval. Inicialoval proto dohodu novou, podepsanou americkými Slováky a Čechy v Pittsburghu 30. května 1918. Dokument podporoval vznik čs. státu, v kterém mělo Slovensko mít „svoju vlastnú administrativu, svoj snem a svoje súdy“. V závěru se uvádělo: „Podrobné ustanovenia o zariadení československého státu ponechávají sa osvobozeným Čechom a Slovákom a ich právoplatným predstaviteľom.“

Jaro toho roku probudilo činnost také ve vlasti. Do rezoluce z prvomájové sociálně

demokratické manifestace v Liptovském Sv. Mikuláši došlo iniciativou Vavro Šrobára ke včlenění požadavku na „bezpodmienečné práva sebaurčenia všetkých národov, nielen za hranicami našej monarchie, ale i národov Rakúsko-Uhorska, tedy i uhorskej vetvy československého kmeňa“. Šrobár neušel maďarskému vyšetřování a internaci. Propuštění do domácího vězení využil k cestě do Prahy, kde se po kooptaci stal členem předsednictva Národního výboru československého a podepsal 28. října 1918 zákon prohlášující suverénní čs. stát.

Na důvěrné poradě Slovenské národní strany (SNS) 24. května 1918 situaci shrnul též Andrej Hlinka: „Neobchádzajme otázku, povedzme otvorene, že sme za orientáciu československú. Tisícročné manželství s Maďarmi sa nepodarilo. Musíme sa rozísť.“ Za touto ideou stáli předáci všech tří slovenských politických směrů: obecně národního, sociálně demokratického a katolického. Jako výraz československé vzájemnosti vyzněly slavnosti 50. výročí položení základního kamene Národního divadla v Praze (15. – 18. 5. 1918), jichž se zúčastnila delegace Slováků na čele s Pavlem Országhem Hviezdoslavem.

Vojenská, hospodářská a politická pozice centrálních mocností se den ode dne zhoršovala. Na 12. září 1918 svolal předseda SNS Matúš Dula stranickou schůzi. Bylo ujednáno ustavit Slovenskou národní radu (SNR) a pokusit se připravit reprezentativní shromáždění. V reakci na federalizační manifest císaře a krále Karla

Habsbursko-Lotrinského (16. 10. 1918) jediný slovenský poslanec uherského sněmu Ferdinand Juriga proklamoval 19. října 1918 sebeurčovací právo Slováků. Budapeštská vláda nucená okolnostmi k nedobrovolným ústupkům, povolila SNS uspořádat veřejné setkání v Turčianském Sv. Martině 30. října 1918. Sjíždějící se sem delegáti, nevěděli ještě, že čs. stát je realitou. Noviny v Uhersku sice přinesly zprávy o převratu v Praze, to nejspodstatnější, jaký měl výsledek, však zamlčely. Jednalo se podle stanoveného programu. Po schválení personálního obsazení SNR byla přijata Martinská deklarace (Deklarácia slovenského národa), vypracovaná Samuelem Zochem. „Slovenský národ je čiastka i rečove i kultúrno-historicky jednotného československého národa.“ začíná státotvorná část deklarace. „Pre tento československý národ žiadame i my neobmedzené samourčovací právo na základe úplnej neodvislosti.“

Večer 30. října, když část účastníků odjela do svých domovů, dorazil do Martina Milan Hodža. Hodža zastával místo v c. a k. armádním cenzurním oddělení ve Vídni, využívající předešlých styků s tzv. belvederské politiky někdejšího následníka rakouského trůnu Františka Ferdinanda. Udržoval kontakty s českými poslanci říšské rady a s tajnou zpravodajskou organizací Maffie v Praze. Nyní přivážel nejnovější informace. Sešel se proto užší kruh deklarantů. Na základě aktuálních skutečností udělal v textu dvě korektury. Vypustil pasáž o vlastním zastoupení Slováků na mírové konferenci, jestliže působí doho-

dovými spojenci uznaná prozatímní čs. vláda, kde je ministrem Štefánik. Druhá úprava byla vsuvka, zmiňující odpověď prezidenta USA Woodrowa Wilsona Rakousku-Uhersku (18. 10. 1918) k dotazu po podmínkách sjednání příměří, s kterou 27. října 1918 vyslovil souhlas c. a k. ministr zahraničních věcí hrabě Gyula Andrássy.

Ne nadarmo napsal slovenský básník Vladimír Roy, že 28. říjen 1918 byl dnem zmrtnýchvstáním na smrt odsouzeného národa v Uhersku – žaláři národů. Přes porážku ve válce maďarské vládnoucí kruhy chtěly udržet existenci velkého Maďarska stůj co stůj, a Slovensko považovali pořád za jeho Felvidék. Dokazuje to událost z Prešova, odehrávající se v čase martinského rokování. Velící maďarští důstojníci místní posádky zareagovali na spontánní protimilitaristické chování slovenských příslušníků národního praporu 67. pěšího pluku vyhlášením stanného práva a popravou 41 z nich a dvou civilních obyvatel 31. října 1918. Slovensko mělo ještě být dalších téměř osm měsíců dějištěm bojů. V nich se řešily nejen národnostní, ale i sociální problémy konstituující se ČSR.

Československo oběma našim slovenským národům pomohlo projít dramaty 20. století. Státněpoliticky jsme se upevnili do takové míry, o níž národní buditelé nemohli ani snít. Do nového věku vstoupili Češi a Slováci v samostatných státech, jak tomu bude za příštích sto let záležet dnes na každém z nás.

VLADIMÍR MLEJNECKÝ

Pocta Mozartovi umělecké reportáže

Před 115 roky se narodil novinář a spisovatel Julius Fučík (23. února 1903) a letos si také připomínáme 75 let od jeho statečné smrti na hitlerovském popravišti v berlínské věznici Plötzensee (8. září 1943). Již tradičně představitelé Společnosti Julia Fučíka (SJF) k uctění památky autora Reportáže, psané na oprátce, položili kytici u jeho rodného domu v Duškově ulici na pražském Smíchově a k Fučíkově soše na Olšanských hřbitovech.

Fučíkovo narození poblíž vily manželů Duškových na Bertramce, u kterých za svých návštěv Prahy pobýval W. A. Mozart, svádí k symbolickému přirovnání Fučíka za jeho novinářské mistrovství v umělecké reportáži ke genui světové hudby.

Skupinku členů výboru SJF, kteří se sešli u sochy národního hrdiny v den 75. výročí jeho hrdinské smrti a 60. výročí Mezinárodního dne solidarity novinářů, čekalo milé překvapení. Nejen kytice karafiátů položená na žulový podstavec sochy, ale i dárková psací souprava – zbraň novinářů a spisovatelů. I v dnešní době, v časech brutálních hulvátských a rafinovaných útoků na dějiny XX. století a revoluční tradice, se setkáváme se vzácnými a dojemnými proje-

vy úcty a lásky k Juliu Fučíkovi v jeho vlasti. Nevíme, kdo a proč daroval Fučíkovi stylové pero... Kolega, obdivovatel jeho talentu a života? Děkujeme ti, neznámý člověče, a vynasnažíme se pokračovat v tradicích neúnavného bojovníka za nápravu věcí lidských.

Letos na podzim vydá naše společnost jubilejní 50. číslo svého občasníku Kurýr, jehož první číslo přišlo na svět právě 8. září 1992. Zpravodaj Kurýr byl tvořen malou skupinou skvělých novinářů ve skromných podmínkách, jež trvají dodnes. Lidmi, kteří nikdy nehodili flintu do žita v bitvě za historickou pravdu, tenkrát i nyní tolik znásilňovanou, a pokračují v nerovném zápase za socialistickou budoucnost lidstva. Většina tehdejších zakladatelů a aktivních členů SJF, kteří společnost i její občasník Kurýr pipalí z plenek, žel, již není mezi námi.

Lidé ze SJF jsou pravidelně zváni na mezinárodní akce do zemí, které ctí památku svých hrdinů. Nejvíce přátel má Společnost Julia Fučíka v Ruské federaci. V září tohoto roku se zúčastníme mezinárodní konference Čtení o Džálilovi, kterou pořádá Národní muzeum Tatarstánu v Kazani.

JAN JELÍNEK, ANATOLIJ ŠITOV
(Haló noviny, 10. 9. 2018)

Socha Julia Fučíka na Olšanech

Detail květinových darů a psací soupravy

Foto – ANATOLIJ ŠITOV (2X)

Nezacelená rána – roztržení Těšínska

V květnovém čísle Slované vzájemnosti byl zveřejněn článek „Krvavá válka s Polskem“. V článku je popsána málo známá sedmidenní válka, která proběhla v lednu roku 1918 mezi nově ustavenými státy Polskem a Československem. Spor se vedl o Těšínsko, na které si oba státy činily nárok. Rád bych ve svém příspěvku navázal a doplnil důležité události, které po této válce následovaly. Uvedu některá podstatná historická fakta. Český král a římský císař Karel IV. dne 7. dubna 1348 svými listinami ustanovil země Koruny české (vlastně český stát). Součástí se stalo i Slezsko včetně Těšínského knížectví. Ve svazku Českých zemí vytrvalo po celé čtyři století. Většinu Slezska ztratila Marie Terezie při válkách s Pruskem. Uzavřením Vratislavského míru roku 1742 se Rakousko zřeklo téměř celého Slezska a Kladska. Jen malá jihovýchodní část Slezska, zahrnující celé Těšínské knížectví (kromě toho jižní části Krnovského, Niského

a Opavského knížectví, atd.), zůstala součástí Habsburské monarchie. Toto území, nazývané České Slezsko, později Rakouské Slezsko, patřilo dále ke korunám zemím České koruny. Celé historické Těšínsko bylo tedy od 14. století až do počátku 20. století součástí zemí Koruny české.

Obyvatelstvo Těšínska bylo svébytné, s výraznou kulturou i jazykem. Při sčítání lidu v roce 1910 největší část obyvatel uvedla jako obcovací jazyk němčinu, následovala polština a čeština. Původní slovenské obyvatelstvo, bez ohledu na to, jaký jazyk při sčítání uvedli, však užívalo jednu společnou řeč (nářečí) po našemu, která spojuje prvky češtiny a polštiny. Národní povědomí slovenského obyvatelstva bylo spíše nevyhraněné, někteří se klonili k Čechům, jiní k Polákům. Slezská národnost, která by sjednotila slovenské obyvatelstvo historického Těšínska, se tu vlastně dodnes příliš neujala. Historické náro-

ky Československa byly nepopiratelné. Ani národnostní poměry nehovořily nijak jednoznačně ve prospěch Polska. I přes nátlak dohodových mocností, které usilovaly o zastavení bojů, mohl celý spor o Těšínsko skončit velmi rychle: poté co československé vojsko Těšínsko obsadilo a Československo získalo nad územím kontrolu.

Českoslovenští politici však učinili velmi vstřícný a demokratický krok. Souhlasili s tím, aby o tom, do jakého státu bude Těšínsko patřit, rozhodli sami obyvatelé v plebiscitu. Polsko i Československo zahájily kampaň. Dříve, než plebiscit proběhne, došlo ke stěží pochopitelnému zvratu. Českoslovenští politici změnili své rozhodnutí a přistoupili na to, že o osudu Těšínska rozhodne arbitráž. Konference dohodových mocností se konala v červenci roku 1920 v belgickém městě Spa. 28. července 1920 padlo rozhodnutí: historické Těšínsko bylo rozděleno mezi

Československo a Polsko. Nová hranice byla vedena tak nešťastně, že rozdělila nejen do té doby jednotné území, ale i samotné hlavní město Těšín. Historický střed města připadnul Polsku (dnes Cieszyn), předměstí s významnou železniční stanicí se stalo součástí Československa (dnes Český Těšín). Byli roztrženi příbuzní a přátelé, zprerthány staleté vazby kulturní, hospodářské i dopravní. I přes uvolnění v posledních letech, přes snahy o „znovusjednocení“ především v oblasti kultury a turistiky, však roztržení Těšínska zůstává ranou, která se dodnes nezacelila.

Dodávám, že podobně nepochopitelné roztržení dříve jednotného území dovolili českoslovenští politici i na samém východě republiky. Dřívější uherská župa Maramoš byla rozdělena mezi Československo (Podkarpatskou Rus) a Rumunsko. Za rumunskou hranici se ocitly desítky rusínských vesnic (nutno ale doplnit, že rumun-

ské obyvatelstvo v této části župy převažovalo), hlavní město Maramošíská Sihat i část jediné železniční trati, která spojovala západ Podkarpatské Rusi (Užhorod, Mukačevo) s východem (Rachov, Jasiňa). Rumunský provoz na této trati vždy různými způsoby ztěžovali, dnes zde vlaky již nejezdí vůbec. Župa Maramoš měla i své zřetelné přírodní hranice. Přístup do rumunské části bývalé župy ze strany Podkarpatské Rusi je zcela přirozený, údolními přítoky Tisy. Naopak z jiných částí Rumunska je sem přístup obtížný, horskými sedly, které překonává několik silnic a jedna železniční trať.

Dovolím si tedy uzavřít: jednotné historické celky by měly být respektovány, nikoli rozdělovány, máme-li se vyhnout rozsáhlým škodám kulturním i hospodářským, záležet-li nám na lidských osudech.

MILOŠ MALEČ

Stranu 7 připravil a redigoval Jan Jelínek.

LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA

DONĚCK 2018

Červenec 2018. Ve vzduchu visí opakování napadení Ruska po vzoru napadení SSSR. Záminka je jasná. Zorganizovat nepokoje v Rusku v rámci šampionátu ve fotbale. Cesta prvního úderu? Bělorusko nebo Donbas. Donbas za nezájmu světa válčí již čtyři roky. To potvrzují stovky fanoušků mříčích do Ruska podle GPS... Přes válečnou zónu. Příběhů zdešených Francouzů, Angličanů, Dánů a dalších je bezpočet. A co Donbas?

Po pořádku. Do Doněcka je pouze jedna cesta. Přes Rostov na Donu. Letím do Rostova, kupuji lístek na autobus do Doněcka. Nic zvláštního, normální cesta. Linkový autobus do Doněcka má sice svá nejlepší léta dáno za sebou, ale ve srovnatelných zeměpisných šířkách nic nového. První šok přichází na hranici. Donbas, zásobovaný pouze z Ruska a pouze po silnici (což je práce Porošenkových ozbrojenců – zdemolované letiště, zničená nádraží) má pouze dva silniční pře-

chody a ty jsou beznadějně přetížené. Linkový autobus se probíjí neskutečným štrůdlem vozidel dvě hodiny, než se dostane na území hraničního přechodu. Od bavení je záležitostí hodiny. Po celou tuto dobu do autobusu praží sluníčko, venku je příjemných 35 °C, v autobusu místní stařečkové lapají po dechu a všichni se pečeme ve vlastní šťávě. Jsem středem pozornosti. Český pas je rarita, tak máme protekci. Celý autobus je odveden do klimatizované čekárny a na rozdíl od ostatních nám jsou odebrány pasy. Celému autobusu, abych si nemohl stěžovat. Jsme protekčně odbaveni, cestující ostatních autobusů nám nepokryté závidí. Nastupujeme do autobusu. Tedy všichni kromě mne. „Požalujsta, zachadíte.“ Jdu na výslech. Hodinu mne zpovídají hůře než v kostele. Co máte za školu, co jste dělali, co děláte teď, kde budete bydlet, co tam chcete dělat, koho tam znáte, koho znáte v Rusku, všechno neustále prokládáno telefony s kýmisi v pozadí. A čas

utíká a utíká a utíká. Pak jsem se začal šprajcovat. Už mi ten iniciativní úředník začal lézt krkem. Pak se objevil major v uniformě a celý ten cirkus ukončil. Vyvedl mne ven, mávl na Doněckou stranu přechodu a řekl. Tam někde je váš autobus. Když ho nenajdete, vraťte se a my vás posadíme do dalšího. Autobus jsem našel, byl jsem přivítán s ulehčením všech cestujících. Ze mne vypadlo pouze „Iniciativní blbec“. Lidé na sebe koukli a začali se smát. Byl jsem jejich. Další procedury proběhly už na místní podmínky velmi rychle, bez problémů. Byl jsem v Republice. Koupit sim-ku, taxíkem do hotelu a hurá na večeri. Lidé příjemní, normální. Naučil jsem se velmi rychle jejich humoru. Něco nefunguje? No víte, „Éto republika“. Neřeš to a žij. Žít chceme všichni. Tak jez, pij a raduj se. Raduj se, již celý týden nepadl do Ukropů žádný granát nebo raketa do města. 8. 7. 2018

IVAN KRATOCHVÍL

Doněck – intermezzo

Je zajímavé sledovat chování lidí v různých lokalitách. V Doněcku je zvlášť vyostřen jeden rys, přítomný v celé živé ruské kultuře. Zodpovědnost každého za sebe a své jednání. Prostě jednoznačné respektování základního přírodního zákona „Souvislost příčina – důsledek“. Zákona, jehož uplatnění v našich podmínkách je dnes velmi pokřivené.

První setkání s tímto principem jsem měl již v autobuse. Paní v letech si v šlepném horku na hraničním přechodu vyložila nohy na opěradlo sedačky před sebou. Řidič jí okamžitě sjel zpočátku slušně, později nevybíravě a pak jí dal ultimátum. Buď jí je zle a pak jí zavolá rychlou pomoc a nechá odvézt do nemocnice, anebo se srovná.

Třetí varianta je, že zbylých 80 km půjde pěšky. Jednoznačně prosté řešení pozitivně kvitováno všemi přítomnými. Další příklad tentokrát z fronty: Přišel nováček k jednotce bez neprůstřední vesty. Velící se ho ptá: „Máš za sebou základní výcvik?“ „Ano.“ „Tak vypadni a vrať se, až budeš vypadat tak, jak máš.“ Chlapec na svoje náklady jel zpátky do města zkompletovat si výstroj. Vrátil se a byl potrestán, protože nastoupil pozdě. To ještě dopadl dobře. Kdyby to neudělal, dostal by nakládačku

od vlastních. Proč? Protože oni by měli práci s jeho mrtvolou.

Ženy jsou zde ženami po všech stránkách. Jsou krásné, obdivované, obletované a uctívány. Muži jsou hrdí, sebevědomí a tvrdí. Sáhnutí někomu po ženě znamená dostat nakládačku za přispění veškeré přítomné mužské společnosti. Jsou zde lidé s penězi i bez peněz. Těch druhých je výrazně víc. Ale přesto jsou všichni stejně hrdí, všichni jsou znalí, vzdělání podle svých schopností, znají své kořeny a milují děti.

Po městě visí obrovské plakáty Mamáje. Něco jako u nás v předvolební kampani. Jenže je tu rozdíl. Fotka chlapa s řádem Zlaté hvězdy Hrdiny DNR a daty narození a úmrtí. Nic víc. Ptám se. Proč? Protože je hrdina. Symbol. Víte, oni ho zabili v době OBSE zaručeného klidu zbraní. Tak ať OBSE vidí, že my nezapomínáme. Medvěda probudili.

VSUVKA PRO STŘEDOEVROPANY. POUZE PRO STARŠÍ 18-TI LET

Medvěda probudili. Pro mnoho lidí z Evropy to jsou nic nefikající dvě slova. Probudit medvěda. Viděli jste někdy bojovat medvěda? Na youtube se pár videí najde. Najdou se i videa napadení člověka

medvědem. Jak to probíhá? Obvykle medvěd svou oběť omráčí tlapou. Znehybní ji. Pokud nešťastník má štěstí, tak tu ránu nepřejíže. Poté medvěd sevře své oběti lebku čelistmi. Nevím, jestli zná anatomii, ale podle řady lidí žijících na Sibiři, se medvědy obvykle trefí na lebeční švy, takže lebka praskne a vršek „odskočí“. Těm šťastnějším při tom poškodí zuby mozek natolik, že zemřou. Ti méně šťastní zažijí to, co zažili srbské oběti Kosovských Albánců, obchodujících pod ochranou Madeleine Albrightové s lidskými orgány. Mluvím o porcování zaživa. Nejdříve játra, ledviny, pak teprve uvolnit prostor od střev k dalším vnitřnostem. Svalstvo až nakonec.

KONEC VSUVKY

Válka tady trvá tak dlouho, že už se všichni znají. Velitelé praporů z jedné i druhé strany se znají jménem, mají na sebe telefon. Ti, kteří v době příměří garantovaném OBSE zavraždili Mamáje, jsou v Doněcku známí. Svému osudu neutěcho. Medvěd je rychlejší než člověk, silnější než člověk, na strom se před ním neschováš. Není dobré probudit medvěda. Očistec je čeká už na zemi.

IVAN KRATOCHVÍL
Pokračování příště

ČESKÉ MÍROVÉ HNUTÍ

Prohlášení Světové rady míru k imperialistické agresi proti Sýrii

Světová rada míru co nejrozhodněji odsuzuje zločinný imperialistický útok Spojených států amerických, Velké Británie a Francie proti Sýrské arabské republice. K bombardování sýrských cílů, uskutečněného pod záminkou dosud nepotvrzeného použití chemických zbraní ve východní části hlavního města Damasku, došlo pouze několik dnů poté, co Sýrská arabská armáda porazila ozbrojené žoldáky v oblasti východní Ghúty, která se tak postupně mohla začít vracet k relativně normálnímu životu.

Imperialistickým útokem za použití více než 100 raket se Spojené státy americké,

Velká Británie a Francie samozvaně pasovaly do role vyšetřovatele, soudce i vykonavatele trestu v rozporu s mírumilovnými postoji většiny lidí světa. Opět tak vyšel najevo skutečný cíl imperialistů, kterým je uskutečnění jejich plánů na vytvoření tzv. „Nového Středního východu“, ve kterém by mohli skrze násilné odstranění zdejších vlád a ustavení jim spřátelených režimů nejen plně kontrolovat místní zdroje energetických surovin a infrastrukturu pro jejich transport, ale i zásadně rozšířit svou sféru vlivu a ovládnout tak nové trhy. Světová rada míru, která nikdy neměla nejmenší pochybnosti o cílech imperialistů na Středním východě, upozorňuje ze-

jména na fakt, že stávající raketový útok proti Sýrii byl tolerován a podporován Severoatlantickým paktem NATO a Evropskou unií, ve svých prohlášeních plně souhlasících s tímto barbarstvím imperialismu. Světová rada míru vyjadřuje svou neprostopou solidaritu a podporu sýrskému lidu, čelícímu imperialistickým plánům již po dobu sedmi let, a vyzývá všechny své členy a přátele, aby odsoudili agresi proti Sýrii a postavili se i dalším podobným útokům v budoucnosti.

Ne imperialistické agresi proti Sýrii! Ne imperialistickým válkám! Ať žije mezinárodní solidarita!

Světová rada míru, 14. dubna 2018

DEMOKRACIE – VLÁDA LIDU?

Kde žijete! Stačí podívat se na výsledky voleb, kde svými hlasy „rozhodoval lid“. Stejně si s nimi kšeftují různé čerstvě vyrašené existence spolu s těmi, kdo už vládli, ale výsledky jejich „vládnutí“ jsou nějaké chabé. Dostaly se mi do rukou předvolební letáky ODS Praha 1, „Dáváme Jedničku do pořádku“.

Na prvním místě slibů stojí „Chceme zásadní změnu přístupu k problému bezdomovectví“. Tohle se mnou snad zamávalo nejvíc. Během třiceti let, co byla ODS u moci s tím mohla už dávno něco udělat. S tímto heslem snad mohou uspět

u mladých, kteří nevědí, že za minulého režimu jsme ten pojem znali pouze ze západního tisku. Bezdomovectví vzniklo až za vlády ODS. Jak to teď chce řešit, když ji na to nestačilo třicet let?

Dále sliby – řešení problematiky krátkodobých pronájmů, zlepšení spolupráce s městskou policií – budem více chránit klid a pořádek v ulicích atd., atd.????!

Celou dobu byla na Praze 1 ODS u moci. Laik se diví, odborník žasne. Vláda pravice je vidět všude. Ani se nezačervenají. Svým povolebním jednáním rozbíjejí jistotu občanů. Čemu a komu mají věřit?

Nebo téměř každý den je v tisku o zkorumpovaných soudcích, dalšího zkorumpovaného nemá kdo soudit, protože má všude přátele nebo spolupracovníky. Co kdyby na někoho z nich „náhodou něco věděli“? Jsme vůbec ještě právní stát? Je možné vůbec ještě věřit našim soudům? Člověk má dojem, že spravedlnost má dlouhodobě dovolenou, nebo někde zamrzla. Nebo u nás tajně bují plesnivá podhoubí, z kterého vyraší pouze prašivky a budou čekat, až se na nás vrhne banda supů s prohlášením, že nejsme schopni řídit svůj vlastní stát. Je to nebezpečná hra a už to tu jednou bylo. Září 1938!

NATAŠA WEBEROVÁ

K VÝSTAVĚ VASJI LOŽKINA Ruská propaganda konané 13. 7. – 29. 7. 2018. Za tuto výstavu, kterou shlédlo 350 návštěvníků, je nutno poděkovat i všem organizátorům a aktivistům (nw)

Chybný výklad Česko-německé deklarace

Pan Richard Král v Haló novinách ze 30. 4. 2018 na str. 4 ve svém jinak vyčerpávajícím a přesném rozboru německých reparací za škody napáchané III. reichem za II. světové války tvrdí, že prý jsme se údajně v Česko-německé deklaraci „zavázali“ nevymáhat reparace na Německu. Domnívám se, že opak je pravdou. Proč?

Za první, deklarace – pokud je známo z pohledu právníků – není tzv. konstitutivní akt. Deklarace pouze deklaruje, tj. veřejně slavnostně prohlašuje něco o něčem. Máme dokonce deklaratorní zákony – zákon o TGM, zákon o dr. E. Beneši, zákon o povaze komunismu. Tyto zákony však nemají jinou než proklamativní účinnost. Nemají žádné sankce.

Za druhé: Jestliže se deklaranti o Česko-německé deklaraci dohodli na tom, že „nebudou otvírat otázky minulosti“, neznamená to, že by se „zavázali“ k právním krokům, které by rušily minulost nebo dokonce trvající závazky. A podle mne i podle právních kapacit, jako je například ústavní expert univ. prof. JUDr. Václav Pavlíček, DrSc., právní závazek Pařížské

reparační dohody trvá a trvá tudíž všechny aspekty, z něj vyplývající – tudíž i placení, splácení čili umořování závazku plynoucího z poválečných ustanovení vítězných mocností II. světové války. Pokud je známo, tyto závazky nikdy nikdo nijak nezrušil. Tudíž nároky České republiky na Spolkovou republiku Německa trvají jakožto nároky nástupníka poškozeného státu na závazky nástupníka státního viníka agrese proti ČSR. Podle mne placení německých reparací nespadá do „otvírání otázek minulosti“, neboť je pouhým plněním dávno stanovených nároků našeho státu, nikým a ničím nepochybných, tudíž stále platných. Samo Německo nikdy tyto nároky nepochoybnilo – dokonce ani v citované deklaraci – pouze žádalo několikrát odklad, způsobený nesjednoceností německého státu. Po sjednocení důvod tohoto odkladu navždy pominul a je jen na Německu, aby svůj léta nesplacený závazek reparací splnilo v míře, kterou mu ukládá Pařížská reparační dohoda.

JIŘÍ JAROŠ NICKELLI
Historicko-dokumentační komise
ČSBS Boskovice

Odpověď na facebooku pod Vlasteneckým fórem:

Vašek Kašpárek: Konečně děláte něco rozumného, vlastenecké spolky. Ještě ale můžete přizvat další, pokud budou souhlasit: mírová hnutí, rozumná vojenská sdružení, spolek pro zachování odkazu odboje, legionáře... A hlavně: Nevyzývejte po síti, napište vládě a oběma komorám parlamentu naprosto oficiální podání v této věci. Sté výročí je velmi dobrou příležitostí. Není asi převažující názor, že nám někdo

něco zaplatí, natolik známe své nejen pappenheimské. Ale oficiální odpověď z Německa na naši a slovenskou rovněž oficiální, řekněme nótu z míst nejvyšších, má taky svou cenu. A právě když bude – podle všeho – záporná. Nebo když opět vůbec nebude. No a svůj ohlas bude mít i postoj našich kruhů – nepošlou sousedům ani řádku, čili neudělají nic, víme, co si myslí.

Blahopřejeme!

- **Helena Hendrychová** z Prahy 3, dlouholetá aktivistka a členka Celostátní rady SV ČR oslaví 84. narozeniny.
- V Kladně bude slavit své kulaté narozeniny dne 3. listopadu **Irena Nelibová**.
- V Postoloprech oslaví své narozeniny **Jiřina Chloubová**.
- **Emilie Skýpalová** z Hošťálkova bude slavit 77. narozeniny.
- **František Prchal** z Jirkova oslaví 79. narozeniny.
- 76. narozeniny oslaví v Dyšíně **Drahoslava Oberdörperová**.
- **Lydie Vernerová** z Prahy, zakládající členka SV ČR, spolupracovnice prof. Chvály, se dožívá 96 let.
- **Stanislav Bršlica**, aktivista ze Znojma, se dožívá 87 let.

- 94 let se dožívá **Jana Průšová** z Kunratic.
  - **Bohuslav Handl**, člen Celostátní rady SV ČR, bude slavit v Bašce 93. narozeniny.
  - V Praze bude slavit své 74. narozeniny **Michal Valkovič**.
  - **Ján Katarniak** z Ostravy bude slavit 77 let.
  - V Jirkově se dožívá 84 let **Eva Mayerová**.
  - **František Mašek** z Prahy oslaví 87. narozeniny.
  - **Dana Kolářová** bude slavit 79. narozeniny v Jirkově.
  - **Nataša Weberová**, redaktorka Slovanské vzájemnosti oslaví v Neratovicích 75. narozeniny.
- Všem jmenovaným i nejménovaným oslavencům blahopřejeme.**

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST č. 225/2018, cena 10 Kč.

Zakladatel: prof. Ing. Břetislav Chvála, DrSc.

Vydavatel: Slovanský výbor ČR.

Redakční rada řídí: Jan Minář.

Členové rady: Eva Holečková, Zdeněk Hoření, Stanislav Hrzina, Jan Jelínek, Čeněk Milan Kadlec, Julie Masopustová a Nataša Weberová.

Distribuci vede Eva Holečková.

Redakce a administrace: Slovanský výbor ČR, Politických vězňů 9, 111 21 Praha 1,

III. patro, kabinet č. 147, tel./fax: 222 897 261, 728 009 737

internetová adresa: www.slovanskyvyborcr.cz (jejím redaktorem je Miroslav Havlík).

Adresa e-mail: slovanvyborcr@volny.cz.

Příspěvky zaslané redakci nemusí vždy vyjadřovat její stanovisko.

Redakce si vyhrazuje právo úpravy příspěvku.

Uzávěrka čísla dne 16. 10. 2018.

Časopis registrován na MK ČR pod reg. č. 8038.ISSN-1212-3315.